

Vallavanema veerg

KÜLLIKI KIIVER

Hea vallarahvas!

Tänast veergu alustan teatega, et läbirääkimised Omnivaga jõudsid lõpule küllaltki edukalt. Vähemalt selleks korra. Vallavalitsus jäi oma seisukoha juurde ega nõustunud Häädemeeste postkontori ja Treimani postipunkti sulgemisega. Pärast mitu kuud kestnud läbirääkimisi teatas Omniva seepeale, et mõlemad kõnealused postiasutused jäävad alles, Häädemeeste küll osalise tööajaga Omniva töötajaga postipunktina, aga siiski. Kompromissina anname Häädemeeste postiasutuse tarbeks väiksema pinna, mis vastab enam nende vajadustele. Ruum antakse rendile tasuta, Omniva katta jäävad igakuised kommunaalkulud.

Siinkohal on mul teile, hea vallarahvas, üleskutse. Palun kasutage valla postiasutustes pakutavaid teenuseid igal võimalikul juhul, siis ei ole Omnival alust igal aastal uue sulgemisettepanekuga vallamajja tulla. On ilmselge, et vajame postiteenust nii täna kui ka edaspidi. Seega kutsun teid üles postisaadetisi saatma just meil olemasolevate postiasutuste kaudu. Sulgemisettepanekute aluseks on alati olnud ja on ka edaspidi Omniva kasutusstatistika. Selle kujunemise alused vajavad aga siiski veel täpsustamist, kuna näiteks detsembrikuu kui kõige enam kirja- ja pakiteenuse kasutamise kuu näitajad ei oma teenuse osutaja hinnangul statistika alusena tähtsust.

Tõrvatilgaks meepotis osutus ka Omniva poolt toodud asjaolu, et nad ei näe esialgu võimalust paigaldada valla põhjapoolsemasse ossa ühtegi pakiautomaati. Selgitused, et Võiste ja Uulu rahvas ei kasuta nii või teisiti lõunapoolses vallas osas asuvate postiasutuste teenuseid ja antud piirkonna pakid kajastuvad Pärnu statistikas, esialgu neid ei motiveerinud. Siiski loodan, et peagi jõuab universaalse postiteenuse osutaja arusaamisele, et Uulu ja Võiste näol on tegemist vägagi „magusa“ piirkonnaga, mille kaudu on Omnival võimalus pakiautomaaditeenust siinse piirkonna toel laiendada. Kuni aga Omniva mõtleb, otsib vallavalitsus erinevaid alternatiivseid võimalusi pakiautomaatide toomiseks Võiste alevikku ning Uulu ja Massiaru külla.

Häid uudiseid on ka seoses parklatega. Avalikkusele sulgemise ohus olnud Häädemeeste alevikus juuksuri ja tervisekeskuse vahel asuva parkla omanikuga on jõutud põhimõttelisele kokkuleppele parkla osa andmiseks tähtajaliselt avalikku kasutusse.

Foto: Keiri Kallas

Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 40a kinnistu parkimisplats antakse aga Coop'i poe kavandataval laienemisel Kilingi-Nõmme Majandusühistu tähtajatusse kasutusse tingimusel, et avalikku kasutusse jäävat parklat saavad kasutada nii kaupluse külastajad kui ka kogu vallarahvas. Kilingi-Nõmme Majandusühistu omalt poolt teostab parkimisplatsi renoveerimistööd ning jooksva hoolduse. Sellega seondult on kohane märkida, et nimetatud parklas ei ole edaspidi võimalik tänavakaubandusega tegeleda, selleks määrab vallavalitsus sobivad kohad. Palume kauplajatel antud muudatusega arvestada.

Koostamisel olevad arengudokumendid – Häädemeeste valla, hariduse, ühisveevärgi arengukavad peavad välja tooma need perspektiivid, kuidas vallas edasi minna. Häädemeeste vald vajab esimese ülesandena kaasaegset ja kogukonda arvestavat visiooni. Mida me siis tegelikult soovime? Kas me soovime, et vallarahva arv kasvaks ja elu vallas areneks? Siis peame ka looma vastavad võimalused, et nii praegustel kui ka uutel elanikel oleksid kohapeal tagatud esmavajalikud teenused – lasteaed, kool, töökoht. See tähendab, et me peame tegelema arendustegevusega – parandama ja looma toetavat infrastruktuuri, ehitama ja laiendama haridusasutusi, teostama õigustatud muudatusi hallatavate asutuste järjepidevaks toimimiseks, toetama piirkondlikku ettevõtlust, optimeerima avalike teenuste osutamist, andmata alla teenuste kvaliteedis. Loodan, et neile küsimustele leiame üheskoos vastused ja kirjeldame valla arengut sellisena, et tahame siin elada ka 10 ja 30 aasta pärast.

Käesoleval aastal tähistab ühinenud Häädemeeste vald oma 5. aastapäeva. Seoses sellega on kavas (ja tulenevalt piirangute puudumisest) võimalik üle mitme aasta tähistada Häädemeeste valla aastapäeva kõigile vallaelanikele avatud üritusena. See toimub 9. detsembril algusega kell 19.00 Häädemeeste Keskkooli spordihoones. Olete kõik oodatud pidulikust sündmusest osa saama.

Austusega
Külliki Kiiver
vallavanem

Kaasav eelarve

Häädemeeste valla elanike valla-eelarve koostamisse kaasamise eesmärkideks on parandada kogukondade vahelist koostööd ja viia ellu mõni uus idee või leida lahendus mõnele olulisele valupunktile Häädemeeste vallas. Kaasava eelarve menetlusega antakse kohaliku kogukonna liikmetele võimalus valla-eelarve koostamisel teatud summa osas kaasa rääkida, teha ettepanekuid valla elu edendamiseks ja osaleda hääletamisel parimate ideede väljaselgitamiseks.

Kaasava eelarve suuruseks eelarveaastal on 10 000 eurot.

- Ideid 2023. aasta kaasava eelarve menetlusse võib esitada paberkandjal või elektrooniliselt vallavalitsuse kantseleile kuni 31.10.2022.

- Häädemeeste Vallavalitsus tutvustab elanikele kaasava eelarve menetluse käigus laekunud ideid Häädemeeste valla ajalehe „Liiviranna“ 2022. aasta novembrikuu numbris ning Häädemeeste valla veebilehel.

- 2023. aasta kaasava eelarve hääletus toimub 21.11.2022 kuni 04.12.2022.

Lisainfo:
haademeeste@haademeeste
või tel +372 444 8890

Väärikad abielupaarid!

Häädemeeste Vallavalitsus soovib austada pikka aega ühist eluteed jaganud abielupaare, kes 2022. aastal tähistavad 50, 55, 60, 65, 70 jne. aastat abielu.

Palume abielupaaridel või nende lähedastel anda vallavalitsusele teada neist väarikatest paaridest hiljemalt 01. novembriks Häädemeeste Vallavalitsuse kantseleisse telefonil 444 8890 või meil

liiaadressil haademeeste@haademeeste.ee.

Palume jätta ka registreerija enda kontaktandmed, et saaksime küsida täiendavat infot. Austamisüritus plaanitakse läbi viia detsembrikuu ning meile teada antud paaridele saadetakse ürituse kutse konkreetse koha ja ajaga.

Häädemeeste Vallavalitsus

Häädemeeste valla 2022. aasta kaunimad kodud

Häädemeeste valla „Kauni Kodu“ komisjonil oli tore võimalus uurida Häädemeeste valla kodukaunistamise konkursile esitatud erinevaid aedu. Häädemeeste inimesed on töökad, kuid tagasihoidlikud. Me nägime kauneid ja korras aedasid, kuid tihti jäi kõrvu ka lause: „Ei ole meil siin midagi, palju tööd on veel ees“. Komisjoni liikmetel jäi ainult tõdeda, et koduaed võibki olla pidevas arengus ja muutumises, kuid see ei pisenda tehtud töö hulka sellel hetkel, kui meie objekti vaatama läheme.

Häädemeeste valla heakorrakonkursi „Kaunis Kodu“ 2022 parimad on järgmised:

Elamu tiheasustuses kategooria:

I koht: perekond Jõffert, Pulga tee 31, Reiu külas

II koht: perekond Tari, Tuule tn 2, Häädemeeste alevikus

Maakodude kategooria:

I koht: perekond Karjus, Uuetoa talu Laadi külas

Sotsiaal-, äri- ja tootmisobjektide kategooria:

I koht: Lottemaa Teemapark OÜ Reiu külas

Uuetoa talu Laadi külas

Vaata pilte kaunimatest kodudest lk 4 ➔

Võtjaid auhinnatakse alljärgnevate preemiatega: I koht: rahaline toetus 200 eurot ja majaplaat; II koht: rahaline toetus 150 eurot.

Suur tänu konkursil osalejatele ja kandidaatide esitajatele! Jälgime huviga teie tegemisi oma koduaias ja loodame, et tehtud töö saab väarikalt tunnustatud. Konkursi preemiad antakse üle valla sünnipäeval ja kategooria parimad saavad juba 2023. aastal tutvustada oma kodu üleriigilisel konkursil.

Märgake kauneid kodusid Häädemeeste vallas ja esitage nad järgmisel aastal julgesti konkursile.

„Kauni Kodu“ komisjon

Kandidaatide esitamise tähtaeg Häädemeeste valla vapimärgi ja teiste tunnustuste saamiseks on 1. november.

loe lk 4

Vallavolikogus otsustati:

18. augusti vallavolikogu istungil võeti vastu järgmised otsused:

„Häädemeeste Vallavolikogu 29.04.2021 otsuse nr 17 „Jaagupi sadama kinnistu hoonestusõiguse seadmise pakkumise välja kuulutamine“ muutmine“;
„Arvamuse andmine Urissaare III liivakarjääri kesk-konnaloa taotluse kohta muutmine“;
„Volikogu majandus- ja eelarvekomisjoni koosseisu kinnitamine“;
„Häädemeeste valla osalemine Mittetulundusühingus Eesti Jäätmehoolduskeskus“;
„Reiu külas Kullimetsa kinnistu detailplaneeringu algatamine“;
„Häädemeeste valla teehoiukava aastateks 2021-2024 muutmise algatamine“.

18. augusti vallavolikogu istungil võeti vastu järgmised määrused:

„Toimetulekutoetuse määramiseks eluasemekulude piirmäärade kehtestamine“;
„Koolieelsete lasteasutuste kulude vanemate poolt kaetava osa määr ja tasumise kord“.

15. septembri vallavolikogu istungil võeti vastu järgmised otsused:

„Vallavara võõrandamine otsustuskorras“;
„Loa andmine hangete korraldamiseks“;
„Häädemeeste Vallavalitsuse struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu muutmise“;

15. septembri vallavolikogu istungil võeti vastu järgmised määrused:

„Avalikult kasutataval maa-alal kaubanduse korraldamise nõuded ja kord“;
„Häädemeeste valla kaasava eelarve menetlemise kord“.

Alates oktoobrist teenindatakse PPA Pärnu teenindussalis kliente neljal päeval nädalas

Alates 1. oktoobrist teenindatakse PPA Pärnu teeninduses kliente esmaspäeviti, teisipäeviti, neljapäeviti ja reedeti kell 9-17. Kõigil tööpäevadel saab teenindussalis jätakuvalt kasutada digikioskit, misjärel saab dokumenditaotluse esitada iseteeninduses.

Pärnu politseijaoskonna juhi Üllar Küti sõnul jätkub oktoobrist teeninduse kohapealne letiteenindus varasema viie päeva asemel neljal päeval nädalas. Neljapäevase lahtiolekuaajaga töötavad alates suvest ka näiteks PPA Jõhvi ja Narva teenindus.

„Kõigil tööpäevadel saavad inimesed teeninduses jätkuvalt kasutada digikioskit, milles saab teha tasuta dokumendifoto, anda sõrmejälgi ja allkirjanäidist. Seejärel saab taotluse esitada iseteeninduses. Esmaspäeviti, teisipäeviti, neljapäeviti ja reedeti jätkub ka tavapärase letiteenindus,“ rääkis Kütt.

Küti sõnul soovib järjest enam inimesi passi ja ID-kaarti taotleda veebi teel, mistõttu on ka PPA eesmärk iseteeninduse ja digikioskite iseseisvat kasutamist rohkem soodustada. „Meie teeninduses on peamiseks teenuseks dokumentide taotlemine

POLITSEI- JA PIIRIVALVEAMET

ja seda saab väga mugavalt teha just iseteeninduses,“ lisas Kütt.

Dokumendi taotlemisel tuleb esmalt minna veebilehele iseteenindus.politsei.ee. Kui inimesel on olemas nõuetekohane foto, tema allkirjanäidis ja sõrmejäljed kehtivad, siis võtab dokumendi taotlemine aega mõned minutid. Kui aga foto, allkiri või sõrmejäljed puuduvad, saab need anda teenindussali digikioskis, kust liiguvad andmed edasi iseteenindusse, kuhu uuesti sisse logides saab dokumenditaotluse esitada. Dokumendi valmimisel saab inimene teavituse.

Politsei iseteeninduses saab lisaks passi ja ID-kaardi taotlemisele taotleda elamisloakaarti ja välismaalase passi, relvaluba, E-residendi digi-ID ning registreerida välismaalase lühiajalist töötamist.

Pärnumaal kasutab kõikidest dokumenditaotlejatest iseteenindust ligi 48% inimestest.

Kristi Raidla
PPA pressiesindaja

24.08.2022 vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

Mittetulundusühing Kärnatajatele avaliku ürituse loa andmine“;

„Mittetulundusühingule Kabli Külaselts avaliku ürituse korraldamiseks loa andmine“;

„Reet Saiale (Sai) avaliku ürituse korraldamise loa andmine“;

„Häädemeeste alevikus Side tn 18 kinnistul reoveepuasti hoone püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Lepakülas Soometsa tee 48 kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Leina külas Metsaääre kinnistule abihoone (garaaži) püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Soometsa külas Aasa kinnistule suurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Reiu külas Veski tee 13 kinnistule üksiklamu püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Tahkuranna külas Mere-ranna kinnistu abihoonele kasutusloa väljastamine“;

„Ikla külas Meieri kinnistule tanklahoone püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Vallavara avaliku enampakkumise nurjunuks tunnistamine“. Häädemeeste Vallavalitsuse 13.07.2022 korralduse nr 320 „Vallavara arvele võtmine ning võõrandamine“ alusel korraldati vallavara avalik enampakkumine Osta.ee portaalis. Võõrandatavaks vallavaraks oli Häädemeeste vallale kuuluv pinnasematerjal kogumahuga 1 500 kuupmeetrit. Enampakkumise alghinnaks seati 1 500 eurot. Korraldusega kinnitatakse nimetatud vallavara võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll (lisatud) ja tunnistatakse avalik kirjalik enampakkumine nurjunuks, kuna enampakkumisele ei esitatud ühtegi pakkumist;

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse Läänekiivi OÜ poolt Uulu külas Pargi tee 1 kinnistul teostatud kivisillutise parandustööd summas 4860 eurot (lisandub käibemaks);

„Riigihanke “Kabli lasteaia hoone lammutus ja ehitus, sh vana hoone lammutusprojekti ja ehitatava hoone põhiprojekti koostamine” korraldamine“. Korralduse alusel viiakse läbi avatud hankemenetlusena riigihange viitenumbriga 253781 “Kabli lasteaiahoone lammutus ja ehitus, sh vana hoone lammutusprojekti ja ehitatava hoone põhiprojektkoostamine”;

„Reservfondist raha eraldamine“. Korralduse alusel eraldatakse valla eelarve reservfondist Häädemeeste Keskkoolile 4 014 eurot personalikuludeks ühe abiõpetaja palkamiseks 2022. aasta lõpuni.

24.08.2022 võeti vallavalitsuse istungil vastu määrus „Häädemeeste Vallavalitsuse

07.05.2019 määruse nr 7 “Nagemisteravust korrigeerivate abivahendite maksumuse hüvitamise kord” muutmise“. Määrusesse lisati hallatavate asutuste juhtidele nägemisteravust korrigeerivate abivahendite maksumuse hüvitamise regulatsioon.

31. augusti vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Komisjoni moodustamine“. Korraldusega moodustati heakorrakonkursi Kaunis Kodu läbiviimiseks komisjon koosseisus: komisjoni esimees: Sirli Pedassaar-Annast; komisjoni liikmed: Maia-Liisa Kasvandik, Marge Kolla, Triinu Kolla, Tiitu Sommer, Taavi Lass, Kadri Teor, Eero Jürgenson;

„Reiu külas Viira tee 91 üksiklamule kasutusloa väljastamine“;

„Sookülas Mäeotsa maaüksusele projekteerimistingimuste väljastamine“;

„Penu külas Liivimere kinnistule suurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Sundvalduse seadmine Laadi külas“. Geospatial OÜ esitas Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse Telia Eesti AS kasuks tähtajatu sundvalduse seadmiseks Häädemeeste vallas Laadi külas asuvatele kinnistutele. Projektiga lahendatakse Telia Eesti ASi passiivne fiiberoptiline sidevõrk (PON) Pärnu maakonnas, Häädemeeste vallas, Uulu ja Laadi külas;

„Arumetsa külas Siiberki kinnistule suurkaevu rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Sundvalduse seadmine Häädemeeste alevikus Majaka tn 5 kinnistule“;

„Sundvalduse seadmine Häädemeeste alevikus Majaka tn 2 kinnistule“;

„Isikliku kasutusõiguse seadmine Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 40a kinnistule“. Häädemeeste Vallavalitsusele esitati Kilingi-Nõmme Majandusühistu poolt taotlus isikliku kasutusõiguse seadmiseks Häädemeeste vallas, Häädemeeste alevikus Häädemeeste valla omandis olevale Pärnu mnt 40a kinnistule. Parkimisplats renoveeritakse enne Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 40 kinnistul ümberehitatava poehoone kasutusloa taotlemist ning Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 40a kinnistul asuv parkimisplats jääb avalikku kasutusse.

„Sundvalduse seadmine Häädemeeste alevikus Asuja tee L3 kinnistule“. Elektrilevi OÜ esitas Häädemeeste taotluse Elektrilevi OÜ kasuks tähtajatu sundvalduse seadmiseks Häädemeeste vallas Asuja tee L3 kinnistule) elektrimaakaabelliini paigaldamiseks. Kinnistu omanik on Häädemeeste vald;

„Sundvalduse seadmine Häädemeeste alevikus Asuja tee 2 // Konsu kinnistule“.

Elektrilevi OÜ esitas Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse Elektrilevi OÜ (kasuks tähtajatu sundvalduse seadmiseks Häädemeeste vallas Asuja tee 2 // Konsu kinnistule elektrimaakaabelliini paigaldamiseks);

„Sundvalduse seadmine Tahkuranna külas Tahku tee kinnistule“. Elektrilevi OÜ esitas Häädemeeste taotluse Elektrilevi OÜ kasuks tähtajatu sundvalduse seadmiseks Häädemeeste vallas Tahkuranna külas asuvale Tahku tee kinnistule elektrimaakaabelliini paigaldamiseks. Kinnistu omanik on Häädemeeste vald;

„Triina Treile (Treil) avaliku ürituse korraldamiseks nõusoleku andmine“;

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse Osühing Baum (10314923) hinnapakkumus Häädemeeste vallas Võiste külas Võiste sotsiaalmaja korstna ja pliidi ehitustöödeks maksumusega 4644,92 eurot (hinnaile lisandub käibemaks);

„Häädemeeste Muuseumi lahtiolekuaegade kehtestamine“. Korraldusega kinnitatakse Häädemeeste Muuseumi lahtiolekuajad ajavahemikul 01.09.2022 kuni 31.05.2023 järgnevalt:

1) muuseum on avatud esmaspäeviti ja teisipäeviti 10.00-16.00;

2) teistel nädalapäevadel on muuseum avatud eelneval kokkuleppel;

6. septembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Uulu Põhikooli direktor küsis hinnapakkumused, et asendada õpetajate käsutuses olnud neli vananenud sülearvutit ning hankida 4 sülearvutit uutele õpetajatele, kes asusid tööle seoses kahe uue parallelklassi avamisega käesoleval õppeaastal. Sobiva pakkumuse kaheksa sülearvuti soetamiseks tegi ettevõtte PT MIKRO OÜ summas 4 712 eurot;

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse juhataja küsis hinnapakkumused Võiste aleviku rulapargile vajaliku rambi hankimiseks, et mitmekesistada Võiste piirkonna noorte vabaaja tegevuste võimalusi. Arvestades Võiste aleviku noorte soove ja Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse eelarveliste vahendite hulka, telliti rulapargi ramp Skatepargid OÜ-lt summas 5 700 eurot;

„Hajaasustuse programmi projekti „Metsapoolse, Kasetuka kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Uulu, Soometsa tee 39 kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Soometsa, Kärbi juurdepääsutee“ aruande kinnitamine“;

„Hinnapakkumuse kinnitamine“. Häädemeeste Muuseum taotles edukalt Pärnu Lahe Partnerluskogult LEADER programmist toetust muuseumi arendusprojektile „Muuseumi audiopõhine interaktiivne lahendus“ ning projekti toetati summas 3 871,80 eurot. Häädemeeste Muuseum küsis arendusprojekti elluviimiseks hinnapakkumuse ettevõtetelt OÜ Pult, kes esitas tööde teostamiseks pakkumuse maksumusega 4 632 eurot;

„Nõusoleku andmine maa riigi omandisse jätmiseks, katastriüksuste lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“. Transpordiamet esitas Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse nr 8-4/22/14703-1 maa riigi omandisse jätmiseks. Riigi omandisse taotletakse Häädemeeste valla territooriumil asuvad 22 katastriüksust;

Sundvalduse seadmine Laadi külas Männituka tee kinnistule“. Elektrilevi OÜ esitas 31.08.2022 Häädemeeste Vallavalitsusele taotluse Elektrilevi OÜ kasuks tähtajatu sundvalduse seadmiseks Häädemeeste vallas Laadi külas asuvale Männituka tee kinnistule elektrimaakaabelliini paigaldamiseks. Kinnistu omanik on Häädemeeste vald;

„Häädemeeste Vallavalitsuse 6.04.2022 korralduse nr 142 “Treimani külas Suvekodu katastriüksuse jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine” muutmise“. Maaomaniku täpsustavas avalduses soovitakse katastriüksuste sihtotstarveteks märkida „tootmismaa 100% ning algselt oli maatulundusmaa 100%;

„Merekülas Killi tee 2 katastriüksuse jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“. Uute tekkivate katastriüksuste lähiaadressideks ja sihtotstarveteks soovitakse: Killi tee 2 – elamumaa 100%, Karu tee 15 – elamumaa 100% ja Karu tee 17 – elamumaa 100%;

„Õpilastranspordi hinnapakkumuse kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse õpilastranspordi teostamiseks 2022/2023 õppeaastal: Häädemeeste Keskkooli Massiaru piirkonnas füüsilisest isikust ettevõtja Ahto Juhkam esitatud hinnapakkumus maksumusega 1,0 eurot kilomeeter ja 4,0 eurot ootetund koolipäevadel. Juhul, kui teekond on lühem kui 50 km, lisandub sõiduks kulunud aeg ühe tunni täpsusega 1,0 eurot; Häädemeeste Keskkooli Urissaare piirkonnas Aktiaselts Häädemeeste VK poolt esitatud hinnapakkumus maksumusega 1,05 eurot kilomeeter;

„Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 22 asuva tervisekeskuse laiendamiseks ehitusloa väljastamine“. Häädemeeste alevikus Pärnu mnt 22 asuva tervisekeskuse hoone lõunapoolsele küljele on kavandatud kahe ruumi juurdeehitus koos lifti paigaldusega ning lifti pääslaga;

otsustati:

14. septembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Ikla külas Nurme-Lauri kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Reiu külas Haaviku tee 6 kinnistule üksikelamu püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Laadi külas Siimu tee 7 kinnistu üksikelamule kasutusloa väljastamine“;

„Pulgoja külas Linnu tee 9 kinnistule üksikelamu püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Soometsa külas Tamme kinnistule päikeseelektrijaama rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Jaagupi sadama kinnistule hoonestusõiguse seadmise konkursi tulemuste kinnitamine“.

Korraldusega kinnitatakse Jaagupi sadama kinnistu (katastritunnus 21303:001:0209) hoonestusõiguse seadmise konkursi võitjaks Jaagupi Sadama Arendus OÜ;

„Hajaasustuse programmi projekti „Metsaküla, Tarmo veevarustussüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Puude raie tiheasustusalal“. Korraldusega antakse nõusolek kahe kuuse raiumiseks Häädemeeste vallas Arumetsa külas Nõmme kinnistul;

„Puude raie tiheasustusalal“. Korraldusega antakse nõusolek kahe tamme ja kaheksa männi raiumiseks Häädemeeste vallas Massiaru külas Tamme kinnistul;

„Hajaasustuse programmi projekti „Rannametsa, Saaresepa veevarustussüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Arvamuse andmine Võiste liivakarjääri korrastamistingimustele“. Keskkonnaamet esitas Häädemeeste Vallavalitsusele arvamuse andmiseks Võiste liivakarjääri korrastamistingimused. EMG Karjäärid OÜ-le kuulub maavara kaevandamise keskkonnaluba kehtivusajaga kuni 30.11.2032, mille alusel kaevandatakse Võiste liivamaardla Võiste liivakarjääri mäeeraldisel täiteliiva. Keskkonnaloale kantud kaevandatud maa kasutamise otsarabeks on tehiseveekogu. Võiste liivakarjäär asub Jõulumäe Tervisepordikeskuse matka- ja liikumisradade läheduses ja korrastatud liivakarjäär sobib piirkonda supluskohana;

„Häädemeeste valla heakorakonkursi „Kaunis Kodu 2022“ võitjate kinnitamine“;

„Kabli külas Reino-Matsi katastriüksuse jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“. Uute tekkivate katastriüksuste lähiaadressideks ja sihtotstarveteks soovitakse: Reino-Matsi – maatulundusmaa 100%; Reino – elumumaa 100%;

„Sihtotstarbeliste eraldiste lisamine eelarvesse“. Korraldusega lisatakse eelarve tuludesse ja kuludesse täiendavalt laekunud sihtotstarbelised eraldised summas 35 037 eurot ning tagastatakse riigi eelarvesse 19 228 eurot (rahandusministeeriumile energiahüvitiste maksamiseks eraldatud vahendite jääk);

„Enampakkumise tulemuste kinnitamine“. Häädemeeste vallale kuulub Häädemeeste vallas Kabli külas Mustamäe tee 9 asuv korteriomand. Häädemeeste Vallavolikogu 29.11.2020 otsusega nr 35 „Vallavara võõrandamine enampakkumise korras“ otsustati nimetatud korteriomand võõrandada enampakkumise korras alghinnaga 10 000 eurot. Korraldusega kinnitatakse Häädemeeste vallale kuuluva Häädemeeste vallas Kabli külas Mustamäe tee 9 asuva korteriomandi (kinnistusregistriosa number 3036406, 491/7166 mõttelist osa kinnisasjast ja eriomandi ese eluruum nr 1, mille üldpind on 49,10 m²) võõrandamiseks korraldatud avaliku kirjaliku enampakkumise protokoll (lisatud) ja kinnitatakse enampakkumise võitjaks HPC Projektid OÜ (registrikood 12055905) pakumise 18 100 (kaheksateist tuhat üks sada) eurot;

„Alla lihthanke piirmäära jääva hanke „Elektrisisenditele reservtoitesisendite lisamine Häädemeeste Keskkooli ning Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse hoonetes“ tulemused“. Häädemeeste Vallavalitsus taotles edukalt Päästeameti KOV kriisennetuse meetmest toetustteisaldatavate elektrigeneraatorite jaoks vajalike reservtoitelahenduste väljaehitamiseks kahe Häädemeeste vallale kuuluvas hoones (Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse ning Häädemeeste Keskkooli), et suurendada Häädemeeste valla üldist toimepidevust ja evakatsioonivõimekust. Projekti toetati summas 20 160 eurot. Häädemeeste Vallavalitsus küsis eelnimetatud projekti elluviimiseks hinnapakkumusi kolmelt ettevõtjalt ning avaldas valla kodulehel teate alla lihthanke piirmäära jääva hanke „Elektrisisenditele reservtoitesisendite lisamine Häädemeeste Keskkooli ning Uulu Kultuuri- ja Spordikeskuse hoonetes“ korraldamise kohta. Tähtajaks 12.09.2022 laekus vallavalitsusele 1 hinnapakkumuse maksumusega 16 800 eurot, millele lisandub käibemaks;

21. septembri vallavalitsuse istungil võeti vastu järgmised korraldused:

„Vaideotsus Tormis Meri, Markus Jalakas, Riho Sokko ja Hannes Ilves vades Häädemeeste Vallavalitsuse 08.06.2022 korraldusele nr 240 „Majaka külas Mihkli ja Väike-Mihkli detailplaneeringu kehtestamine“. Korraldusega jäetakse esitatud vaie rahuldumata, kuid esitatud kompromisettepanek edastatakse planeeringust huvitatud isikule ning kompromisettepaneku esitajat teavitatakse läbirääkimiste tulemustest;

„MTÜ Randlastele (Randlased) avaliku ürituse loa andmine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Urissaare, Kuuselohu kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

projekti „Urissaare, Kuuselohu kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Reiu, Veski tee 16 kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Laadi, Liivamäe kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Hajaasustuse programmi projekti „Reiu, Tuuliku kanalisatsioonisüsteem“ aruande kinnitamine“;

„Metsapoolle külas Vabanurga maaüksusele päikeselektrijaama rajamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Uulu külas Männiku tee 4 kinnistule üksikelamu püstitamiseks ehitusloa väljastamine“;

„Orajõe külas Orajõe metskond 10 ja Lemme telkimisala katastriüksuste jagamine, lähiaadresside ja sihtotstarvete määramine“. Uute tekkivate katastriüksuste lähiaadressideks ja sihtotstarveteks soovitakse: 1. Orajõe metskond 10 – Orajõe metskond 10, maatulundusmaa 100%; 19331 Rannametsa-Ikla tee, transpordimaa 100%; 2. Lemme telkimisala – Lemme telkimisala, maatulundusmaa 100%; 19331 Rannametsa-Ikla tee, transpordimaa 100%;

„Häädemeeste Vallavalitsuse 23.11.2021 korralduse nr 691 „Kabli külas Salu, Sõeru-Lepa ja Sõeru-Männi katastriüksuste piiride muutmine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine“ kehtetuks tunnistamine“. Nimeetatud kinnistute omanik esitas avalduse, millega soovib jagada Sõeru-Männi katastriüksuse kolmeks. Seetõttu ei ole võimalik maaomaniku 15.10.2021 esitatud avalduse alusel Häädemeeste Vallavalitsuse 23.11.2021 korralduses nr 691 „Kabli külas Salu, Sõeru-Lepa ja Sõeru-Männi katastriüksuste piiride muutmine, sihtotstarvete ja lähiaadresside määramine“ näidatud viisil katastriüksuste piiride muutmist ellu viia;

„Sihtotstarbelise eraldise lisamine eelarvesse“. Korraldusega lisatakse eelarvesse 67 363 eurot toimetulekutoetuse maksmiseks;

„Häädemeeste Muuseumi nõukogu koosseisu kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse Häädemeeste Muuseumi nõukogu koosseis järgnevalt: Ülle Iir, Henn Saar, Eveli Lorents ja Tiiu Pukk;

434 „Häädemeeste Keskkooli hoolekogu koosseisu kinnitamine“. Korraldusega kinnitatakse Häädemeeste Keskkooli hoolekogu 10-liikmelisena alljärgnevas koosseisus: kooli pidaja esindaja Siim Suursild; õpetajate esindajad Ülle Valgi ja Lauri Lepik; lastevanemate esindajad Gea Blond, Enn Hanson, Katrin Mitt, Kirti Mägi, Liia Öitspuu ja Tõnu Kiiver; õpilasesinduse esindaja Evelin Kurm;

„Pikapäevavärvimise moodustamine ja toidupäevamaksumuse kinnitamine Häädemeeste Keskkoolis“;

„Pikapäevavärvimise moodustamine Metsapoolle Põhikoolis“.

Planeeringute teated

Häädemeeste Vallavalitsus kehtestas 04.05.2022 korraldusega nr 190 Häädemeeste vallas Reiu külas Kadi tee 8 kinnistu detailplaneeringu. Planeeringuala pindala on 6015 m². Detailplaneering on kooskõlas kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringuga. Detailplaneeringu eesmärgiks on Reiu külas Kadi tee 8 kinnistul kehtiva Kadi detailplaneeringuga määratud hoonestusala ja ehitusõiguse suurendamine kooskõlas Tahkuranna valla üldplaneeringuga. Kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringu kohaselt võib elamukruntide täisehitusprotsent olla kuni 20% krundi pindalast. Lisaks soovitakse planeeringu alusel paigaldada kinnistule päikesepaneelid.

Häädemeeste Vallavalitsus kehtestas 08.06.2022 korraldusega nr 240 Häädemeeste vallas Majaka külas Mihkli ja Väike-Mihkli kinnistute detailplaneeringu. Planeeringuala hõlmab Mihkli (9,07 ha) ja Väike-Mihkli (0,6 ha) kinnistuid Majaka külas Häädemeeste vallas ning jääb mere- ranna ja Rannametsa-Ikla tee vahelisele alale. Detailplaneeringuga on kavandatud 11 (üksteist) hooajalise kasutusega elamumaa krunti, suurustega 4405 m² kuni 10 441 m². Igale elamumaa krundile on lubatud ehitada üks 8,5 m kõrgune 2-korruseline põhihoone ja üks 5 m kõrgune 1-korruseline abihoone. Iga elamumaa krundi maksimaalne hoonete ehitisealune pind on 300 m². Alla 20 m² abihooneid on lubatud rajada kogu planeeritud hoonestusala ulatuses ning nende lubatud arv krundil on 2. Lisaks elamualadele kavandatakse 5 (viis) avaliku kasutusega krunti tee tarbeks, 1 (üks) krunt rajatava puurkaevu tarbeks ja 1 (üks) krunt (pindala 3 089 m²) jääb looduslikuks rohumaaks. Juurdepääs planeeringualale toimub Rannametsa-Ikla maanteelt, üle Orajõe metskond 15 ja Mere-tee kinnistu (viimasele on seatud notariaalne eelmärge koormamaks kinnistut kasutusõigusega Häädemeeste valla kasuks). Kõiki planeeritavaid majapidamisi varustab veega üks puurkaev. Igale majapidamisele peab rajama omapuhasti, olenevalt kinnistu suurusest kas kogumismahuti või imbväljaku.

Häädemeeste Vallavalitsus teatab Häädemeeste vallas Merekülas Killi tee 2 kinnistu detailplaneeringu kehtestamisest. Häädemeeste Vallavalitsus kehtestas 09.08.2022 korraldusega nr 347 Häädemeeste vallas Merekülas asuva Killi tee 2 kinnistu detailplaneeringu. Planeeringuala suurus on 13 726 m². Planeeringu eesmärk on jagada hoonestatud kinnistu 3 (kolmeks) elamumaa sihtotstarbega krundiks ning anda neile ehitusõigus. Kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringuga on määratud kinnistule elamuehituse reservmaa juhtotstarve ning detailplaneeringu koostamise kohustus. Detailplaneering on kooskõlas kehtiva üldplaneeringuga.

Häädemeeste Vallavalitsus võttis 09.08.2022 korraldusega nr 346 vastu Häädemeeste vallas Uulu külas asuva Kirsialu tee 7 kinnistu detailplaneeringu, mille eesmärk on kinnistu jagamine kol-

meks üksikelamukrundiks, lisaks teemaa kinnistu eraldamine. Detailplaneering on kooskõlas alal kehtiva üldplaneeringuga. Planeeringuala suurus on 1,1 ha.

Häädemeeste Vallavalitsus korraldab detailplaneeringu avaliku väljapaneku 05.11.2022-19.11.2022. Detailplaneeringuga on võimalik tutvuda Häädemeeste valla veebilehel (<https://haademeestevald.kovtp.ee/planeeringute-teated>) või Häädemeeste Vallavalitsuses (Pargi tee 1, Uulu küla, Häädemeeste vald). Oma ettepanekud või vastuväited palume esitada kirjalikult aadressil haademeeste@haademeeste.ee või postiaadressil Pargi tee 1, Uulu küla, Häädemeeste vald, 86502 Pärnu maakond.

Häädemeeste Vallavolikogu algatas 18.08.2022 otsusega nr 37 Reiu külas Kullimetsa kinnistu detailplaneeringu. Kullimetsa kinnistu (katastritunnus 84801:001:1836, registriosa 7476350, pindala 3928 m², sihtotstarve maatulundusmaa 100%) detailplaneeringu eesmärk on kinnistule saada ehitusõigus ühe ühepereelamu ja abihoonete ehitamiseks. Samuti soovitakse maa sihtotstarve muuta 100% elamumaaks. Vee- ja kanalisatsiooni lahendus soovitakse lahendada lokaalselt oma kinnistul. Kinnistut ei krundita. Kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringu järgi asub Kullimetsa kinnistu puhkehoonete ja -rajatiste reservmaa juhtotstarbega alal, kus kehtivad järgmised tingimused: on puhkuse veetmise ja turismi jaoks ettenähtud maa-ala, kuhu reeglina ei ole lubatud ehitada hooned (lubatud on ainult väikeehitised või ajutised ehitised, mis teenindavad puhkajaid), kuid kuhu on lubatud rajada puhkeotstarbelisi rajatisi (nt seikluspark, mänguväljakud, lõkkekohtad, matkarajad vms). Selle ala maakasutus haakub ala funktsioonist lähtuvalt kas üldkasutatava maa või ärimaa sihtotstarbega (nt golfiväljak või seikluspark, kui neid kavandatakse). Lisaks on alale määratud rohevõrgustiku ala, millest tulenevalt on minimaalne hoonestatava krundi suurus 3 ha. Tegu on üldplaneeringut muutva detailplaneeringuga.

Häädemeeste Vallavolikogu algatas 15.09.2022 otsusega nr 40 Laadi külas Vesiroosi kinnistu detailplaneeringu. Detailplaneeringu eesmärk on kinnistu jagada kaheks krundiks ning saada ehitusõigus mõlemale krundile ühepereelamu ja abihoonete ehitamiseks. Samuti soovitakse maa sihtotstarve muuta 100% elamumaaks. Vee- ja kanalisatsiooni lahendus soovitakse lahendada lokaalselt. Kehtiva Tahkuranna valla üldplaneeringu järgi asub Vesiroosi kinnistu valgel alal, kus on minimaalne elamukrundi suurus 2 ha. Uute kruntide suurused jäävad alla lubatud piiri – positsioon 1 ca 8933 m², positsioon 2 ca 6146 m². Eelöeldust tulenevalt teeb detailplaneering ettepaneku muuta alal kehtivat üldplaneeringut minimaalse krundisuuruse osas. Planeeritavad hoonestusalad ja tehnovõrgud jäävad väljapoole Reiu jõe ehituskeeluvööndit.

KUIDAS ESITADA OMA VEENÄITU?

OÜ Vesoka kliendid:
E-mailile naudit@vesoka.ee, helistades või SMS-iga **+372 5805 2254**

AS Häädemeeste VK kliendid:
E-mailile vk@haademeeste.ee, helistades või SMS-iga **+372 5805 2254**

Palume oma veenäidud esitada regulaarselt iga kuu lõpuks!

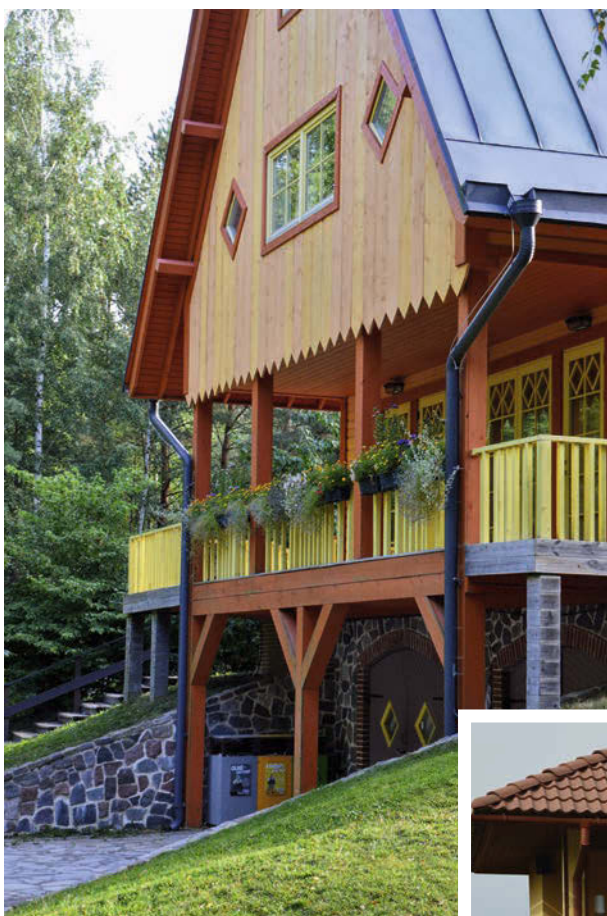
Häädemeeste valla 2022. aasta kaunimad kodud

Pulga tee 31 Reiu külas

Tuule tn 2 Häädemeeste alevikus

Lottemaa Teemapark OÜ Reiu külas

Uuetoa talu Laadi külas

Kandidaatide esitamise tähtaeg Häädemeeste valla vapimärgi ja teiste tunnustuste saamiseks on 1. november

Häädemeeste Valla-
volikogu kehtestas
oma 27. septembri
2018 määrusega nr
24 Häädemeeste valla tun-
nustuse andmise korra, kus on
sätestatud Häädemeeste valla
poolt jagatavate tunnustuste
(autasude) liigid, nende kir-
jeldused ning valla ees teeneid
omavate isikute autasustamise
ja tunnustamise tingimused.

Tunnustuse liigid, millele
oodatakse ettepanekuid on:

**Häädemeeste valla kõr-
geim tunnustus “Aukoda-
niku nimetus”** – Häädemeeste
valla aukodaniku nimetus on
vallakodaniku elutöö tunnus-
tus. Valla aukodaniku nime-
tus võidakse omistada isikule
vallale osutatud väljapaistvate
teenete eest hariduse, kultuuri,
sotsiaal-, tervishoiu, majanduse
või muus valdkonnas. Auko-
daniku aunimetus antakse
üldjuhul Häädemeeste valla
kodanikule. Erandina võib
esitada kandidaadiks isikuid
väljastpoolt Häädemeeste
valda, kui esitatavatel on Hää-
demeeste valla ees silmapaist-
vaid teeneid. Valla aukodaniku
nimetus antakse korraga ühele
isikule. Aukodaniku nimetuse
võib omistada ka postuumselt.
Aukodaniku nimetamise omis-
tamise otsustab vallavolikogu
poolt moodustatud tunnustuse
avaldamise komisjon.

**Häädemeeste valla vapi-
märk** – Vapimärk antakse
vallale osutatud teenete vää-
rustamiseks isikule, kes on oma
töö ja tegemistega hariduse,
kultuuri, sotsiaal-, tervishoiu,
majandus- või muus valdkon-
nas oluliselt kaasa aidanud valla
arengule ja mainele. Vapimärgi
andmise otsustab vallavolikogu
poolt moodustatud tunnustuse
avaldamise komisjon. Vapimärk
antakse isikule üks kord.

Valla hariduspreemia –
Häädemeeste valla hariduspree-
miaga tunnustatakse algatusi ja
tegusid hariduse valdkonnas.
Preemia omistatakse üksikisi-
kule, ühendusele või ettevõtjale,
kelle tegevus haridusmaastikul
on olnud silmapaistev, kelle
tulemuslik tegevus, koostöö ja
isiklik eeskugu on oluliselt kaasa
aidanud noorte kujunemisele
mitmekülgset arenenud isik-
susteks ning kelle tegevusel on
märkimisväärne mõju õpilaste
arengule, kogukonnale ja ühis-
konnale.

Valla kultuuripreemia –
Valla kultuuripreemiaga tun-
nustatakse kultuurilisi algatusi,
loomingulisi saavutusi või
jätkusuutlike traditsioonide
hoidmist. Preemia omistatakse

üksikisikule, ühendusele või
ettevõtjale, kelle tegevus kul-
tuurielus on olnud silmapaistev.

Valla spordipreemia – Hää-
demeeste valla spordipreemiaga
märgitakse ära sportlikke saa-
vutusi. Nimetus omistatakse
parimale mees- ja naissportla-
sele, sponsorile, võistkonnale
või treenerile, kelle tegevus
aasta spordielus on olnud sil-
mapaistev.

Tiitel “Parem keskkond”
– Tiitel “Parem keskkond” on
tunnustus, mis antakse isikule
või kollektiivile pikemat aega
korraast ära olnud hoone või
rajatise korrastamise eest.

**Häädemeeste valla tänu-
kirjaga tunnustamine** – Hää-
demeeste valla tänukiri on
tunnustus, mis antakse isikule
või kollektiivile vallapoolse
autasavaldusena oluliste teenete
eest valla hüvanguks või seoses
tähtpäevaga.

**Ettepanekuid tunnusta-
miseks võivad esitada valla-
volikogu esimees, volikogu
komisjonid ja volikogu liik-
med, vallavanem, vallavalit-
suse liikmed, valla allasutuste
juhid, hoolekogud ja nõuko-
gud, seltsid ja seltsingud, füü-
silised isikud.**

Vapimärk ja teised tunnus-
tused antakse üle valla aasta-
päeva tähistamise peol volikogu
esimehe või vallavanema poolt.

**Kirjalikke ettepanekuid
vapimärgi kandidaatide
ülesseadmiseks ootab valla-
vanem kuni 1. novembrini**,
misjärel ta esitab kandidaadid
vapimärgi omistamise otsusta-
miseks tunnustuse avaldamise
komisjonile.

**Vapimärgi andmise ette-
paneku esitamise õigus on
igal inimesel.**

**Ettepanekud tunnusta-
miseks tuleb esitada kirja-
likult esildisena hiljemalt 1.
novembriks vallavalitsusele.**

Esildises tuleb näidata:

- 1) esitatud isiku, ühenduse,
asutuse nimi;
- 2) tänukirja andmise põh-
jendus;
- 3) ettepaneku esitaja nimi ja
kontaktandmed;
- 4) ettepaneku esitaja allkiri
ja esitamise kuupäev;
- 5) soovitatav tänukirja üleand-
mise aeg ja koht.

Ettepanekud tänukirjade
väljaandmiseks vaatab läbi ja
kinnitab vallavalitsus. Val-
lavanem ja volikogu esimees
võivad tänukirjaga autasusta-
mise otsustada ka ilma vastava
taotluse ja vallavalitsuse kinni-
tusest.

**Häädemeeste
Vallavalitsus**

Meretuulepargi jaoks tulevad Liivi lahte ja Pärnumaale elektriühendused

Liivi lahte on kavandamisel hetkel kaks meretuuleparki. Utilitas Wind alles kaalub alternatiivseid võimalusi oma Saare-Liivi 5 meretuulepargi elektriühenduse kavandamiseks. Eesti Energia on otsuse teinud – Vabariigi Valitsus algatas riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH), et kavandada Liivi lahe meretuulepargi elektriühendused maismaaga. Miks selline planeering vajalik on ja kuidas saab asjas kaasa rääkida?

Vajalik elektri jõudmiseks maismaale

Liivi lahe meretuulepargi alajaama(de)st hakkavad maismaale kulgema merekaablid, mis jätkuvad rannikul maakaablitenä kuni sealse(te) alajaama(de)ni. Edasised elektriühendused põhivõrku tulevad kas maa- või õhuliinidena, sõltuvalt valituks saava trassi asukohast ja keskkonnamõjudest, muudest mõjudest ning majanduslikust otstarbekusest.

Elektriühenduste rajamine on riiklikult oluline

Riigi eriplaneeringuga kavandatakse selliseid olulise ruumilise

mõjuga ehitisi, mille asukohta või toimimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi. Meretuuleparkide rajamine, mille oluliseks osaks on ka elektriühendused põhivõrku, panustab olulisel määral Eesti, Euroopa Liidu ning ÜRO energia- ja kliimapolitika eesmärkide täitmisel. Teisisõnu aitab see meil üle minna taastuvenergeetika kasutamisele.

Taastuvenergia arendamine minimeerib energiaspektori keskkonnamõjusid, tugevdab energiajulgeolekut ning tõstab meie majanduse konkurentsivõimet. Tuuleenergia, sh avamere tuuleparkide arendamine, on kulutõhus ja keskkonnahoidlik lahendus taastuvelektri tootmiseks. Tavatavalt jaoks sõltub elektri hind hinnatasest Nord Pooli turupiirkonnas, nii on iga lisanduv taastuvenergia tootmisvõimalus tulevikus abiks. Tuul ja päike on kõige odavamad ja keskkonnasäästlikumad energia tootmise viisid ning pääsevad turule alati esimesena.

Kõigepealt sobilikud asukohad ja seejärel detailne lahendus

Eriplaneeringu koostamiseks ja selle mõjude hindamiseks on vaja Rahandusministeeriumil

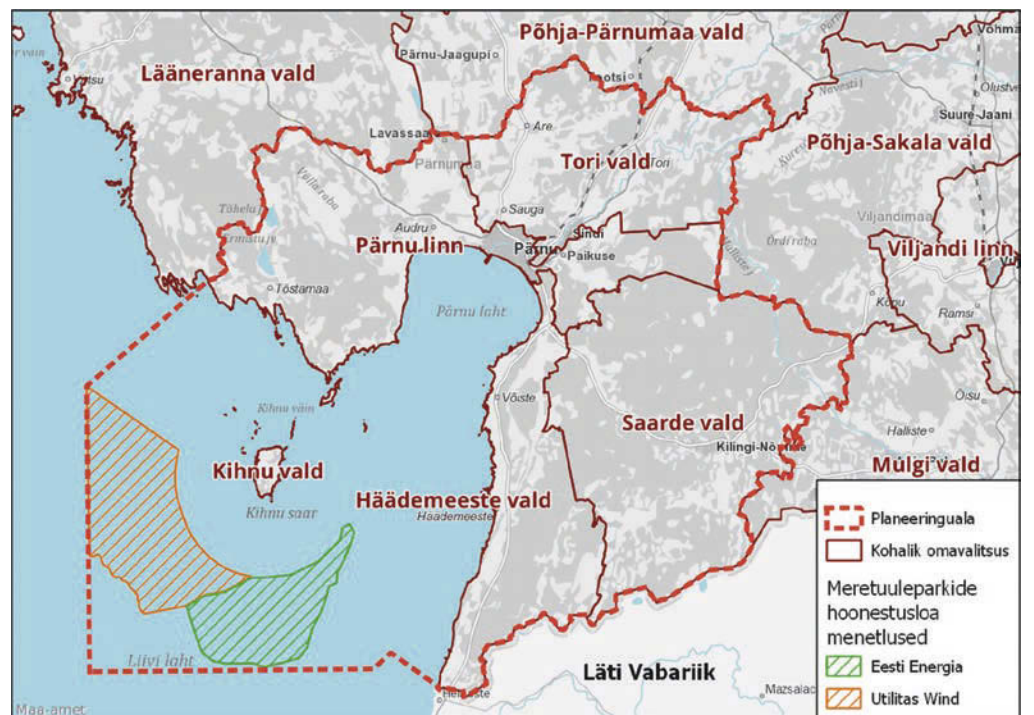
leida kõigepealt konsultant, kes aitab välja selgitada vajalikud uuringud ja analüüsid, kaardistada kaasamist vajava ekspertpäädevuse ning kokku panna planeeringu lähteseisukohad ja mõjude hindamise programmi. Seejärel on võimalik hakata planeeringulahenduse kallal tööle. Planeeringu koostamisel on kaks etappi – esmalt otsitakse elektriühendustele sobilikud asukohad ning seejärel koostatakse valitud asukohtadesse detailne lahendus.

Selgitatakse välja võimalikud mõjud

Elektriühenduste planeerimisel hinnatakse lisaks looduskeskkonnamõjudele ka planeeringu elluviimisega kaasnevaid majanduslike, kultuurilisi ja sotsiaalseid mõjusid, sh viiakse läbi mõjude hindamiseks ja planeeringu koostamiseks vajalikud uuringud ja analüüsid. Planeeringuga samaaegselt koostatakse ka elektriühenduste eelprojektiid, mis võimaldavad mõjusid hinnata täpsemalt, kui tavapäraselt planeeringute puhul seda tehakse.

Puudutab viite Pärnumaa omavalitsust

Planeeringuala suurus on ligikaudu 5404 km² ning see

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu planeeringuala

hõlmab Eesti merealal Liivi ja Pärnu lahte, maismaal Häädemeeste, Tori, Kihnu ja Saarde valdu ning Pärnu linna. Planeeringuala on määratud omavalitsuste täpsusega, et mitte teha enne planeeringu algatamist elektriühenduste asukohta eelvalikut ning võimaldamaks planeeringu koostamisel piisavat mänguruumi asukohtade valikul. Planeering on algatatud suurel maa-alal, kuid lõplik (detailne) lahendus kehtestatakse vaid elektriühenduste elluviimiseks vajalikul alal.

Kõik saavad kaasa rääkida

Planeerimisprotsess on avalik, igal ajal on õigus selles osaleda ning soovi korral ettepanekuid

esitada. Materjalid pannakse tutvumiseks välja ning korraldatakse avalikud arutelud, kuhu kõik on oodatud osalema. Kui aeg käes, siis sellest teavitatakse. Avalikkust kaasatakse üldjuhul protsessi planeerimisseaduses sätestatud üldiste teadete kaudu. Kõigil, kel on soov teateid saada isiklikult, palutakse Rahandusministeeriumile edastada oma kontaktandmed (nimi, posti või e-posti aadress, organisatsiooni esindamisel selle nimi).

Maaomanikke teavitatakse

Arvestades planeeringuala suurust ja asjaolu, et hetkel pole veel teada, kus täpsemalt

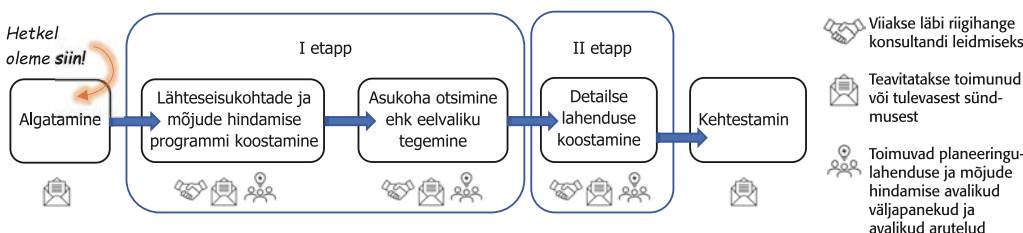
hakkavad elektriühendused paiknema, selguvad puudutatud isikud elektriühendustele asukohti kaaludes. Kõik puudutatud isikud, sh maaomanikud kaasatakse planeerimisprotsessi nõuetekohaselt.

Püsi kursis!

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu koostamist ja selle mõjude hindamist korraldab Rahandusministeerium, kelle kodulehelt saab värskemaid infot.

Kontakt:
eleri.kautlenbach@fin.ee,
tel 611 3228.

Rahandusministeerium

Liivi lahe meretuulepargi elektriühenduste riigi eriplaneeringu menetluskem

Võiste ei saa mahutada veel ühte liivakarjääri

Kes on Jõulumäele Leina kaudu sõitnud, ei saa ilma, et väikse järve suurusel paisunud liivakarjääri ei oleks märganud. Inimesed kasutavad seda kalapüügiks, jalutamiseks, telkimiseks ja rannamõnude nautimiseks suvel. Karjäär on riigi omand. Mõned aastad tagasi laiendati seda lõunapoolse männiku arvelt ning täna käib seal aktiivne kaevandamine.

Vaatamata sellele on karjääriga põhja poolt külgneva metsatuka (7 ha) omanik algatanud lubade taotlemise, et rajada Võiste II liivakarjäär. Tegemist on erasikuga, kes ei ole meie valla kodanik, kelle dokumente esitab ja koostab advokaadibüroo, ning kes on lubanud asjaga lõpuni minna. Seda mitte kiusu pärast, vaid maa ost, geoloogilised ja keskkondlikud uuringud ning muud kulud ulatuvad juba praegu, veel enne kaeveldo saamist, kümnete-kümnete tuhandete euro piirimaile. Kui protsess edeneb takistusteta, terendab maaomaniku silmapiiril teenistus, mis ulatub mitmetesse miljonitesse.

Karjääri rajamine sel viisil on kohalike jaoks absoluutne kaotus. Peale võimaluse sealt liiva ammutada, mis eksisteerib nagunii Võiste I karjääri näol, on tegemist olukorraga, kus kohalike kanda jäävad kõik kulud ilma igasuguse kompensatsioonita. Taluda tuleb 15 aastat kaevandamistegevust, sealhulgas Võiste-Leina küla tee liiklusintensiivsuse kasvu suurte veoautode tõttu. Ja igavesti tuleb leppida maha jääva hiiglasliku auguga ning sellest tingitud negatiivsete mõjudega.

Maatükk, kuhu uus karjäär plaanitakse rajada, asetub sobimatult lähedal Uulu-Võiste maastikukaitsealale ja Jõulumäe terviseradadele. Selline asetus on konfliktne antud alale laiemalt seatud looduskaitse eesmärkidega, panustades märkimisväärselt kaasa kahe kaitseala, Uulu-Võiste ja Luitemaa eraldumisele.

Kaevandamisel tekkiv müra ja visuaalne häiring takistab otseselt karjääriga külgneva metsa kasutust sellisel, nagu see on Jõulumäe Tervisespor-

dikeskusega seoses välja kujunenud ja nii talvised 5 km ja 10 km suusa- kui kettagolfi punane rada saavad kulgema rajatava karjääri äärel.

Keskkonnaala menetleja Keskkonnaamet ei ole veel luba väljastanud, ent asjad ei paista head. Kes karjääri soovib rajada, peab ise tellima keskkonnamõjude eksperthinnangu ning esitada selle Keskkonnaametile. Võiste II karjääri rajaja esitatud eksperthinnangut peeti Keskkonnaameti poolt piisavalt asjakohaseks, et Keskkonnaamet otsustas mitte algatada nendepoolset keskkonnamõjude hindamist.

Antud otsus on põhjendamatult, sest kõne all olevas eksperthinnangus puudub analüüs mõjudest ümbritsevale keskkonnale piisaval keerukuse astmel. Seetõttu on õiglane, kui Keskkonnaamet algatab omapoolse keskkonnamõjude hindamise, kaasates pädevad eksperdid, kes suudavad hinnata ka kahe karjääri koosmõju ümbritsevatele kaitseväärtustele (Uulu-Võiste ja Luitemaa kaitsealad). Seni seda tehtud ei ole.

Häädemeeste vallavalitsus eesotsas vallavanem Külliki Kiiver'iga on seisukohal, et kaevandamisloa andmine ei ole põhjendatud. Häädemeeste vallas on piisavalt mäealdisi riiklikult oluliste taristuobjektide rajamiseks ja rekonstrueerimiseks ja seda eriti just liivavaru osas. Eelmine vallavalitsus oli mingil põhjusel risti teisel seisukohal, olenemata, et kogusime õigeaegselt Võiste ja Leina piirkonnas 311 allkirja uue liivakarjääri vastu. Projekti valla tasemel seisma ei saadud ning otsustamine liikus Keskkonnaameti võimalusse.

Üheltmaalt tuli tõdeda, et ilma organiseeritud tegevuseta ei ole võimalik antud protsessi kuidagi mõjutada. Leina külas elava perekond Suursild initsiatiivil moodustasime 2022. aasta kesksuvel MTÜ Tahkuranna Maastikukaitse.

Lühikese eluea jooksul oleme suutnud äratada ka uuriva ajakirjanuse tähelepanu. 10. augustil ilmus Eesti Ekspressis mahukas artikkel pealkirjaga „Kohalikud võitlevad karjääri ja keskkonnaameti vastu: „Kaitse-

alusel maal jalutada ei tohi, aga kõrvale hiiglasliku augu kaevata võib?“. Oleme kohtunud nii vallavalitsuse esindajatega kui volikogu esimehega, pidanud nõu advokaat Tarmo Pilve ning loodusmees Mati Kosega, kes on olnud tänuväärset abivalmid ning toetavad.

Ka Teie, head lehelugejad, saate ühineda eesmärgiga säilitada Jõulumäe ning Võiste I karjääri ümbruse maastik praegusel kujul. Kui usute, et saate olla kasulik oma oskuste, kogemuste või tutvuste poolest, palun võtke meiega ühendust. Oleme alustanud MTÜ kodulehel (www.tahkurannamaastikukaitse.ee) ka annetuste korjamist ning soovin tänada kõiki seniseid ja tulevaseid annetajaid. Aitäh, MTÜ vahendil on piiratud ning meie tegevuse ulatus on otseselt sõltuvuses Teie panusest.

Võtke kindlasti teed tallata meie kodulehele, kus on lisa, millist vallalehe tindist välja ei pigista.

Rando Klein
MTÜ liige

Häädemeeste Keskool

Häädemeeste Keskooli õpetajad. Foto: Peeter Roots

Õpetajate päeva tervitus

Viimastel aastatel räägitakse riiklikul tasandil palju murest, et õpetajaid ei jätku. Meie Häädemeestel saame olla tänulikud, et meil on kõik õpetajad olemas ning mitte lihtsalt õpetajad, vaid head õpetajad.

Häädemeeste Keskkoollis teeb õpetaja tööd 31 inimest. Õpetaja amet sobib neile, kellele meeldib pidevalt aktiivselt tegutseda ja uusi lahendusi leida. Õpetaja töös on hoolivust, pingutust, kirge, tahtejõudu ja pühendumist, see ei ole rutiinne kellast

kellani amet. Õpetajaks olemine pakub võimalust igapäevaselt rõõmu tunda.

Sel aastal alustasid uute õpetajatena tööd tantsu- ja liikumisõpetaja Laura Pampa, muusikaõpetaja Taavi Reimets ning abiõpetaja Gätthlyn Kukk. Soovime alustavatele õpetajatele jõudu ja jaksu sel õppimist täis toredal teekonnal!

5. oktoobril tähistasime õpetajate päeva ning soovime sel puhul kõikidele õpetajatele palju õnne!

Fotol Häädemeeste Keskooli õpetajad: Ele Linkmann, Tanja Raap, Ülle Iir, Aule Kink, Heli Lank, Marika Ristmäe, Eeva Noni, Astrid Rosenberg, Lauri Lepik, Kaire Laine, Saima Kangur, Gätthlyn Kukk, Triin Türk, Krista Hütt, Ave Varik, Ülle Valgi, Liie Juhkam, Age Ein, Rene Kurm, Silvi Murulauk, Aira Rahu, Laura Pampa, Lenne Suigusaar, Paul Zubtšenko, Kalmer Hütt, Katrin Laan, Taavi Reimets, Eve Pajuväli, Viktor Koop.

Barcelonas loovust otsimas

Häädemeeste Keskool osaleb ERASMUS+ projektis „Kooli juhtkonna, õpetajate ja tugispetsialistide professionaalsuse tõstmine rahvusvahelise koostöö abil“. Küllastatud on Maltat, Horvaatiat, Taanit ja Iirimaa. See õppeaasta viib õpetajad veel Soome, Norrasse ja Ungarisse.

Augusti alguses külastasime nelja õpetajaga Hispaania linna Barcelonat, et täiendada end kursusel „Integrating creativity and innovation into teaching“.

Kursusel osalesid õpetajad Lätist, Poolast, Ungarist, Tšehhist ja Horvaatiast. Esimene koolipäev mööduski teineteisega tutvudes, lisaks vaatasime ja kuulasime koolide kohta käivaid esitlusi.

Järgmistel päevadel oli hästi tähtis koht eneseanalüüsil. Millised on minu tugevused ja omadused, mida saan ära kasutada õpetajatöös? Mis mind motiveerib olla parem õpetaja? Millised on minu tunnid ja kuidas ma teen koostööd teiste õpetajatega?

Üks koolituse osa oli pühendatud virtuaalreaalsuse ja IT-vahendite kasutamisele õppetöös. Külastasime virtuaalreaalsuse tuba, kus igaüks sai ette panna vastavad prillid ja seiklus võis alata: imetlesime värvirikast veelust maailma kalade ja taimedega, sõitsime lendurina mägedes ja linna kohal, seisime pilvelõhkujate katusel, tundes tõelist kõrgushirmu. Järgmistes mängudes said meist vibukütid ja toimusid lahingud „pahadega“. Eriti jäi meelde meeskonnamäng, kus iga osaleja pidi andma endast parima, et pahad ei võidaks ja me koduküla alles jääks.

Edasi keskendusime kunstile. Käisime grupiga Barcelona riiklikus kunstimuuseumis, kus tutvusime hispaania erinevate

Neljakesi Barcelonas. Foto: erakogust

ajastute kunstiga. Oli põnevaid avastusi, sest igaüks pidi leidma lemmikteose, mida kodutööna analüüsida. Tore ülesanne oli ka oma rühmakaaslastega dramatiseerida üht kunstiteost: iga liige võttis maalilt ühe rolli ja koos mõeldi välja dialoog pildil kujutatud inimeste vahel.

Viimasel kursusepäeval tutvustati kolleegidele ühe oma innovatiivse tunni kirjeldust, mis andis uusi ideid ka teistele. Lisaks esitlesime kodutöid.

Kursusevälisel ajal saime tutvuda Barcelona erinevate vaatamisväärsustega. Imetlesime kuulsat arhitekti Antonio Gaudí lennuka arhitektuuri näiteid, külastasime maailmakuulsat Sagrada Familia kirikut, Joan Miro kunstimuuseumi, jalutasime tuntud La Rambla tänaval ja gooti kvartalis ning paljudes teistes kohtades.

Mida lugeda selle reisi kasuteguriteks? Saime praktiseerida inglise keelt, sest Eestis on seda võimalust väga vähe. Kuigi kursusel osalevad õpetajad olid erinevatest Euroopa osadest, nentisime üheskoos, et meie mured ja rõõmud on sarnased,

olenemata sellest, kas õpetad Eestis või Horvaatias.

Mis jäi teistele reisikaaslastele kursusest eriti meelde?

Astrid Rosenberg, info-tehnoloog: „Meeldis, et saime tutvuda virtuaal- ja liitreaalsusega, kus pärismaailm lõimus virtuaalreaalsusega. Saime proovile panna rahvusvahelised koostööoskused erinevate mängude kaudu. Kindlasti soovime ka enda kooli virtuaal- ja liitreaalsusprille täiendamaks tänapäevaseid õppevõimalusi.“

Eeva Noni, sotsiaalpedagoog: „Tutvusime erinevate koolide ja nende haridussüsteemi korraldusega ja arendasime oma koostööoskusi rahvusvahelisel tasandil. Kursus motiveeris leidma uusi võimalusi õppetöö rikastamiseks ning julgustas kasutama erinevaid õpikeskkondi ja digivõimalusi.“

Rene Kurm, inglise keele õpetaja: „Meeldis, kuidas kursuse ülesanded olid seotud linna kultuuriruumiga. Näiteks pidime valima ja planeerima vaba aja tegevuse ning kursuse raames saimegi sellel osaleda. Samuti oli tore kogemus kolleegidega ühine rühmatöö, mille tulemusena valmis video. Vahva oli olla õpilase rollis, kus igaühel oli oma ülesanne ja töö valmis õigeaks ajaks.“

Kokkuvõtvalt olime kõik ühel nõul, et Barcelona jäi meie südamesse ja loovusega puutusime sellel reisil pea iga sammul kokku.

Täname meie projektijuhti Rene Kurmi!

Kaire Laine

eesti keele ja kirjanduse õpetaja

Pärnumaa gümnaasiumid allkirjastasid koostöölepe Tartu Ülikooli Pärnu kolledžiga

Pärnumaa on Eesti suurim maakond. Kaugematest punktidest on maakonna keskus Pärnus rohkem kui 70 kilomeetrit. Ehk on see üks põhjusi, miks kõik Pärnumaa omavalitsused on otsustanud säilitada oma vallas gümnaasiumihariduse võimalikkuse/võimaluse. Kogukonnad, kes toetavad kohalike gümnaasiumide säilitamist tõstavad esile muidugi ka muud positiivset. Väikestel gümnaasiumidel on omad plussid, aga üks ka omad keerulised kohad. Raskem on pakkuda gümnaasistidele valikaineid ning ka sotsialiseerumiseks omavanustega on vähem võimalusi.

Häädemeeste Keskooli, Kilingi-Nõmme Gümnaasiumi, Lihula Gümnaasiumi, Sindi Gümnaasiumi, Tõstamaa Keskooli ja Vändra Gümnaasiumi juhid on juba mõnda aega arutanud, kuidas teha head koostööd, et neid kitsaskohti vähendada. Esimeseks pääsukeks on koostöölepe Tartu Ülikooli Pärnu kolledžiga, mille raames saavad nende koolide gümnaasistid hakata õppima ühiselt valikaineid Pärnus.

„Varasemad aastad oleme valikainete võtmise võimaluse andnud Pärnu Ühisgümnaasiumi õpilastele ning algavast aastast soovime anda võimaluse ka teistele gümnaasiumitele,“ lisas Pärnu kolledži projektijuht Kaisa Raadik.

Esimesel aastal saavad gümnaasistid õppida Pärnus järgmisi valikaineid: „Majanduse ja ettevõtluse alused“, „Isikliku heaolu kujundamine“, „Projektijuhtimine“, „Turism ja külalisettevõtlus“, „Õiguse alused“. Järgmisel õppeaastal saab olema rohkem valikaineid Pärnus, aga plaan on alustada koostööd õpilastele valikainete pakumisel ka teiste Eesti kõrgkoolidega.

„Antud koostöö aitab õpilasel saada aimu, mis see ülikoolielu ja ülikoolis õppimine on,“ sõnas Lihula Gümnaasiumi direktor Siret Kesküla. Kindlasti on ettevõtmisel ka regionaalne mõõde – gümnaasistid saavad tuttavaks Pärnu kolledžiga ning seetõttu kaaluvad ehk rohkem seda kooli edasiõppimise võimalusena ja seovad end ka tulevikus Pärnumaaga.

Koostööd toetab Pärnumaa Omavalitsuste Liit.

Koolijuhid lepingu allkirjastamisel. Foto: Sandra Peegel

Täiskasvanute Huviringid Häädemeestel 2022/2023 hooajal

Jooga

Esmapäeviti kell 18:00-20:00
Häädemeeste Seltsimaja saalis
Juhendaja Kaire Käära
al. 10. oktoobrist

Line-tants

Teisipäeviti kell 16:30-18:00
Häädemeeste Seltsimaja saalis
Juhendaja Eve Koppel
al. 4. oktoobrist

Õmblusring

Teisipäeviti kell 18:00-21:00
Häädemeeste Seltsimaja II korrus
Juhendaja Katrin Mitt
al. 11. oktoobrist

Segarahvatants

Kolmapäeviti kell 19:00-21:00
Häädemeeste Seltsimaja saalis
Juhendaja Ege Hünerson
al. septembrist

Keraamika

Neljapäeviti kell 18:00-20:00
Häädemeeste savimajas
Juhendaja Margit Eichen
al. 6. oktoobrist

Hatha Jooga

Neljapäeviti kell 19:00-21:00
Häädemeeste Seltsimaja saalis
Juhendaja Ege Hünerson
al. 6. oktoobrist

Näitering

Pühapäeviti kell 15:00-19:00
Häädemeeste Seltsimajas
Juhendaja Aire Koop

Lisainfot huviringide kohta saab küsida
helistades telefonil 555 93 118
või kirjutades meiliaadressil
huvikeskus@haademeeste.ee

Uulu Põhikool

Sportlik september

Traditsioonilise tervise/spordinädal asemel oli Uulu Põhikoolis septembris hoopis tervise- ja spordi poolkuu. Algust tehti 15. septembril, kui tublid 3.-6. klassi poiste võistkond (Kauri Kiviselg, Johannes Leidur, Mairon Mathias Merirand, Lauri Merivälja, Kennet Saar, Rasmus Tilk ja Marken Ööpik) osales Kilingi-Nõmme staadionil Pärnu maakoolide koolidevahelisel jalgpallivõistlustel ja saavutati neljas koht. Poisse juhendas jalgpalliklubi Poseidon treener Martin.

19. septembril toimusid esimese tunni ajal koristutalgud, kus terve Uulu koolipere nägi ühiselt vaeva, et Maailmakoristuspäeva raames koduküla puhtamaks koristada. Klassidele oli antud kindel territoorium, kus käidi ja prügi korjati. Tagasi koolimaja juurde jõuti suurte prügikottidega. Au ja kiitus tublidele õpilastele.

20. septembril sõitsime Rakverre, et võtta osa Eesti Koolispordi poolt korraldatud pendel- ja krossiteatevõistlustest. Uulu kool osales sellel võistlusel esimest korda ning olime esindatud kahes vanuserühmas: 1.-5. klass ja 6.-9. klass. Alustati pendelteatevõistlustega Rakvere Linnastaadionil, kus Uulu 1.-5. klassi võistkond saavutas suurepärase teise koha. 6.-9. klassi võistkonnal kahjuks kukkus võistluse ajal teatepulk maha ja tuli leppida 5. kohaga. Edasi liiguti Palermo terviseradadel, kus toimusid krossiteatevõistlused. 1.-5. klassi arvestuses võitles Uulu kool esimese koha nimel, aga lõpusirgel pidi tunnistama teist kohta. 6.-9. klass võitles vapralt Uulule neljanda koha punktid. Kokkuvõttes tuli Uulu Põhikool Eesti Koolispordi Liidu korraldatud teatejooksude võistlustel 1.-9. klasside suurte koolide arvestuses teisele kohale. Meid edestas ainult kodus võistelnud Rakvere Reaalkool. Uulu võistkonda kuulusid järgmised õpilased: Lauri Merivälja, Mairon Mathias Merirand, Johannes Leidur, Jakob Burmann, Robin Pöder, Mia Kuusik, Rebeka Mäe, Anna-Liisa Mätas, Lisete Reier, Delyse Toomsalu, Reno-Markus Nau, Jass Harjaks, Henri Merivälja, Aaron Rüütel, Hannes Valk, Karl Martin Veber, Krethel Kiviselg, Caroly Kopelmaa, Lorelly Toomsalu, Lorette Viirmaa, Rebeka Nora Jürgens.

21. septembril külastas Uulu Põhikooli 1.-4. klass Vana-Nurme

Pärnu maakonna koolide vaheline krossi- ja pendelteatejooks Jõulumäel. Pendelteatejooksul I koht!

1.-4. klass külastas Vana-Nurme talu

3.-4. klassi jalgrattamatk Vana-Nurme talu

Fotod kooli erakogust

talu. 1.-2. klass matkasid sihtkohta jalgsi ja 3.-4. klass jalgratastega. Kohale jõudes võttis õpilased ja õpetajad vastu Vana-Nurme talu omanik ja Uulu kooli vilistlane Riina Rõa. Lisaks ootasid meid 8. klassi tüdrukud Lisanna ja Lorelly ning muidugi imelised hobused, ponid ja tõeline trikikoer. Õpilased said vaadata, kuidas tehakse tõelist ratsasporti. Saadi ka teadmisi hobuse eluolu ja ratsasporti varustuse kohta. Pärast tutvustust said õpila-

Mesikäpa heategevusjooks Rannapargis

sed hobustega sina sõprust luua ning muidugi ka ise proovida hobusesõitu. Boonusena lubas talu peremees 3.-4. klassi õpilastel kopaga mulda tõsta.

23. septembril käisid Uulu 5.-8. klasside meeskonnad jooksma Rannapargis Mesikäpa heategevus teatejooksul. Teatejooksu eesmärk on propageerida laste tervislikku elustiili ja muuta liikumisharjumusi. Üle kogu Eesti jooksevad lapsed nende laste heaks, kes on kaotanud liikumisvõime. Pärnumaa teatejooksul oli ligikaudu kohal 1300 õpilast. Ühe klassi võistkonda kuulus 8 õpilast. Jooksu vahemaadeks oli 200-300 meetri pikkused lõigud. Uulu Põhikooli õpilased jooksid väga pühendunult ja südikalt.

26. septembril oli 5.-9. klassi matkapäev. Alustasime hommikul Rae rannast ja mööda rannaäärt matkati koos tagasi koolini. Õpetaja Kaja Stimmeri eestvedamisel ja 8. klassi õpilaste Lisanna ja Lorelly kaasabil toimusid matkal erinevad tegevused. Küll võistlesid õpetajad klasside esindajatega, küll lahendasid klassikaaslased koos erinevaid põnevaid ülesandeid ning lõpuks võistlesid klassid omavahel. Proovile pandi nii mälu, võimekus kui ka füüsiline jõud.

28. septembril toimus minispordipäev, kus õpilastel oli võimalus tutvuda kahel tunnil erinevate liikumisharjumustega. Vanuserühmad oli jaotatud kooliastmetesse. Esimesel tunnil proovisid õpilased staadionil non-stop kergetõustikku (300 m jooks, mille ajal ületad tõkkesid, hüppad kaugust ja vanem kooliaste tõukas ka kuuli) ja kummikuviset. Koolimaja ees rääkis Kaido Juurik

Jõekäärü rattaremont ratta hooldusest. Teise tunni veetsid õpilased Uulu KSKs, kus noorematele tutvustati erinevaid huviringe, mida võimaldab Uulu KSK. Esindatud olid Vladislav Šonitsev - taekwondo, Erik Naissaar - street workout, Marek Sild - kokandus ja Sirli Arumäe - maalimine. Vanemale kooliastmele pidas toitumisest ja jõusaali treeningutest loengu Henri Ojatamm.

30. septembril üle-euroopalise koolispordipäeva kohaselt osalesid Uulu Põhikooli õpilased Pärnu maakonna koolide vahelisel krossi- ja pendelteatejooksu võistlustel Jõulumäel. Uulu koolist oli võistlemas 39 õpilast. Pendelteatejooksus saavutasime põhikoolide arvestuses suurepärase esimese koha! Pendelteatejooksu võistkonda kuulusid: Jolanta Vutt, Lisette Kaljumäe, Anna-Liisa Mätas, Mia Kuusik, Krethel Kiviselg, Saara Sofia Jürgens, Lorette Viirmaa, Rebeka Nora Jürgens, Lauri Merivälja, Mairon Mathias Merirand, Robin Pöder, Johannes Leidur, Kennet Saar, Reno Markus Nau, Hannes Valk, Aaron Rüütel.

Krossiteatejooksus pääsesid pooldiumile järgmised jooksjad:

1.-3. kl tüdrukud II koht: Lisette Kaljumäe, Lisandra Kaljumäe, Jolanta Vutt

1.-3. kl poisid I koht: Lauri Merivälja, Mairon Merirand, Deiro Einula

6.-7. kl tüdrukud I koht: Krethel Kiviselg, Saara Sofia Jürgens, Ketu-Ketri Rüütel

8.-9. kl tüdrukud II koht: Lorette Viirmaa, Rebeka Nora Jürgens, Triinu Lumiste

Uulu koolipere

Noorte võistlustantsijate väljapaistev saavutus

Andro Törn ja Kendra Saks saavutasid Riias toimunud suurvõistlusel Baltic Grand Prixil oktoobri algul väga eduka teise koha. Andro alustas võistlustantsuga Dance-line tantsukoolis esimeses klassis. Nüüdseks tantsib ta juba seitsmendat aastat. Paar aastat tagasi alustas Andro tantsimist koos Kendraga, sellest ajast alates on olnud neil väga palju edukaid saavutusi. Võisteldes Eesti karikaetapi võistlustel on Andro ja Kendra kogu aeg tantsinud

ennast pjestaalile. Sel aastal tantsis paar ka enda esimesed meistrivõistlused ning 2022. aasta Eesti meistrivõistlustel Ladina-Ameerika tantsudes saavutasid nad kõrges konkurentsis kolmanda koha. Paari peatreener Olga Kosmina mõtles, et oleks vaja alustada võistlemist ka välismaal. Riias toimunud võistlusest võtsid osa paarid kõikidest Balti riikidest ning see oli paari esimene välisvõistlus.

Olga Kosmina
peatreener

Foto: erakogust

Metsapöole Põhikool

Uued õpetajad

Jane Murulauk

Pärast Tallinna Pedagoogilise Seminari klassiõpetaja eriala lõpetamist asusin tööle 1. klassi juhatajana Pärnu Ülejõe Gümnaasiumis. Seejärel jätkasin õpinguid Tallinna Ülikoolis inglise keele erialal. Olen õpetanud inglise keelt põhikooli kõikides astmetes.

Muusika on erineval viisil saatnud mind kogu elu. Olen lõpetanud muusikakooli akor-

dioni erialal, kuid huvitama hakkas kitarrimäng. Koolis andsin lastele tantsuringi ning suvised inglise keele õppelaagrid on samuti olnud muusikaga seotud.

Kuu aega on Metsapöole koolis 1. klassi juhatajana möödunud kiiresti, esimene reiski kogu kooliga tehtud. Olen oma kuue armsa õpilase ja toredate kolleegide üle õnnelik ja rahul.

Jane Murulauk.
Foto: Pilvefoto OÜ

Piret Born

Käesoleval õppeaastal annan Metsapöole kooli õpilastele kehalise kasvatus tunde.

Elukohaks Ikla, seega põline kohalik. Peres on kolm last, kellest 2 juba Metsapöole kooli läbinud. Lapsevanema ning endise vilistlasena olen kogu aeg olnud kursis koolipere tege-

miste ja toimetamisega.

Spordipisik ja tervislikud eluviisid on minu ja mu pere lahutamatuks osaks, püüan seda pisikut edasi anda ka oma õpilastele.

Soovin kõigile käimasolevaks õppeaastaks tugevat tervist ja rõõmsaid elamusi.

Piret Born. Foto: Pilvefoto OÜ

Signe Post. Foto: Pilvefoto OÜ

Signe Post

Olen sündinud ja kasvanud Viljandimaal Abja-Paluoja. Peale Abja keskkooli lõpetamist asusin õppima Tartu Ülikooli matemaatikateaduskonda, mille lõpetasin matemaatikpedagoogi kutsega. Esimeseks töökohaks sai Tali kool, kus töötasin üle 30 aasta. Peale

kooli sulgemist jätkasin tööd Tali lasteaia. Kahjuks lõpetas ka see asutus oma töö. Uue töökoha otsingutel jäi silma Metsapöole kooli kuulutus, kus oodati oma kollektiivi matemaatikaõpetajat. Kandideerisin ja nüüd töötan alates 1. septembrist väga toredas koolis.

Tiiu Leis

Metsapöole kunstiõpetaja

Kunst päästab maailma! Teen seda minagi kunstiõpetajana omal moel. Pole ju saladus, et käed, sõrmed on otseses seoses ajuga ja nende osav kasutamine

mõjutab otseselt ka matemaatilisi oskusi. Rääkimata saadud rahuldustundest, eduelamusest õnnestumise puhul. Kunst tekitab emotsioone ja emotsioonid tekitavad kunsti ning paber kannatab kõike!

Tiiu Leis

September koolis

Uuest kooliaastast on esimene kuu juba kiiresti läbi saanud.

Kevadel lõpetas meie kooli 6 noort inimest, esimesse klassi tuli sama arv õpilasi, lisaks teise klassi üks tore võrkeelne poiss, kes ka kenasti kohaneb. Täna lehes tutvustavad end meie kooli

Metsapöole koolipere Lätis. Fotod Heino Einaste

tööle asunud uued õpetajad. Soovime neile edu! Kooli aastaplaani on lisaks tavapärasele õppetööle kirja saanud toredaid ja harivaid õppepäevi koolis ja mujal, kontserte, teatritendusi, kohtumisi ja töötubasid. Igapäevaselt töötavad arvukad huviringid ning koostöös Treimani rahvamaja ja raamatukogu ning Häädemeeste muusikakooliga jätkuvad ühisüritused läbi kogu õppeaasta.

Esimene suurem õppepäev on juba seljataga, nimelt „pakisime“ 23. septembril kogu koolipere 61-kohalise bussi ning sõitsime Lätimaale. Küllastasime järgmisi paiku: maa-alused järved Straupes, Turaida loss, Ligatne loodusrad ja Raksi zoo.

Septembri viimane nädal oli meiegi koolis nn spordinädal. Igal hommikul kogunes koolipere õue, et alustada päeva virgutava jooksu ja

võimlemisega, toimusid erinevad võistlused ning 30. septembril osalesid suuremad jooksusõbrad maakondlikul krossil. Jätkuvalt veedab koolipere teise vahetunni õues, see on õnneks saanud enamusele harjumuseks, vaid mõnele peab seda meelde tuletama. Liikumine ja värske õhk on tervisele hea!

Edukat, turvalist ja rõõmsat kooliaasta jätku soovides,

Metsapöole kooli pere

Uulu lasteaed

Uulu Lasteaia tegemised septembrikuus

Ühel päikeselisel septembrikuu päeval, täpsemalt 20. septembril, toimus Uulu Lasteaia igaaastane sportlike mängude hommik teemal „Metsaelanike tegemised“. Hommikut alustasime ühiselt tempoka virgutuse ja soojendusvõimlemisega ning tegus päev võis alata.

Pargiplatsile olid ennast sisse seadnud mitmed põnevad metsaelanikud, kes palusid abi erinevate sügistoimetuste tegemisel.

Jänesed olid leidnud suure hunniku mahlaseid kapsaid – nüüd oli vaja end proovile panna nii jõus kui tasakaalu hoidmises, et aiakärudega kapsapead jäneste urgude toimetada.

Oravad keetsid parajasti käbihautist ning meie maja lapsed juba teavad, mida tähendab meeskonnatöö, et käbid kiirelt

ja täpselt supipatta saaks kogutud.

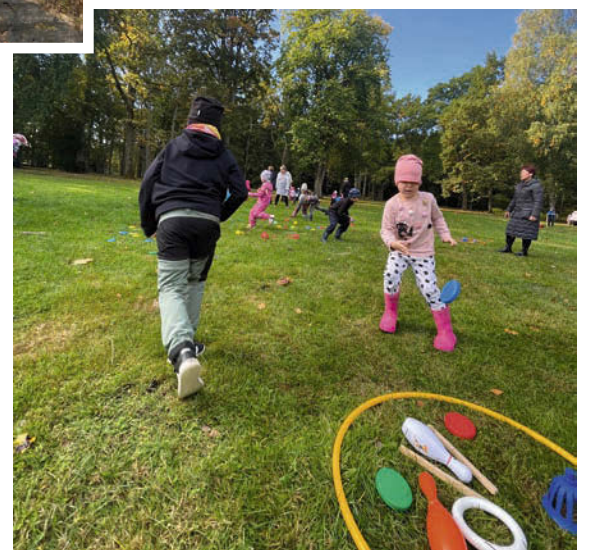
Kiirust ja osavust läks vaja ka harakate juures, kes endale uusi pesasid meisterdasid ja selle tarbeks usinalt uut materjali kogusid. Nii said meie laste abiga harakad endale metsa kõige uhkemad kodud.

Tegemist jagus meil küllaga ja lisaks eelnimetatud metsaasukatele saime mängida veel rebaste ja siilidega ning iga meie maja putukas meisterdas loodusest leiduva materjaliga sügisele värvika sünnipäevakaardi.

Päeva lõpuks olid kõigil kohud tühjad. Metsaelanikud peitsid tänutäheks meie lahuse ja abivalmiduse eest lastele parki korvitaie sügisande. Ja mis saaks olla parem kui peale tegusaid toimetusi üks mahlane pirn või õun pöske pista?

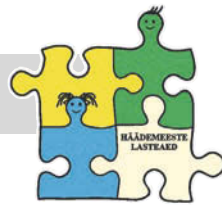

Fotod lasteaia pildikogust

Häädemeeste lasteaed

Septembrikuu Häädemeeste lasteaias

Suvepuhkus möödus kiiresti ja septembris seati sammud lasteaia poole. Rühmaruumid täitusid taas elevuse ning särasilmsete põngerjatega.

Lepatriinu rühmas on 14 mudilast vanuses 1,5 – 3 aastat, nende õpetajad on Liina Kiviselg ja Viktorija Johanson ning õpetajaabi Anna-Liisa Mugu.

3-4 aastased lapsed (18) mängivad Pääsulinnu rühmas koos õpetajate Gea Blondi ning Aimi Kollamaaga ja õpetajaabi Sandra Erenurmega.

Õpetajad Kai Marjamägi, Ave Lehtla ja õpetajaabi Monika Lille töötavad Päikesekilli rühmas 19 väikese päikesekilluga, lapsed vanuses 4-6 aastat.

Naerulinnu rühmas valmistuvad kooliks 19 last ja neid õpetavad õpetajad Anne Umb-leja, Marika Luik ja õpetajaabi Älis Saadjärv.

Käesoleval aastal on meie lasteaias kolm huviringi väljapoole oma maja – jalgpalliklubi Poseidon, Seppi spordiring ja tantsuring.

Lasteaia igapäevaelu toimimiseks annavad oma panuse direktor Sale Leppik, muusika-õpetaja Aili Altoja, eripedagoog Maris Rüütl, majandujuhataja Tea Kesipaik, puhastusteenindaja Tuuli Klein-Tali, meistrimees Mario Maddison.

Häädemeeste lasteaed

Õpetaja Liina Kiviselg, Tene Johanson ja õpetajaabi Anna-Liisa Mugu pisikeste lepatriinudega

Triin, Tambet, Herman rõõmsalt vihmalombis, aga Sten ja Karlis vaatavad seda kõrvalt, sest ei ole halba ilma vaid on õige riietus

Fotod lasteaia pildikogust

Sügise sünnipäeva näitusele töid kinke lapsed koos vanemate ja vanavanematega

Tahkuranna Lasteaed-Algkool

Septembrikuu algas ilusate ilmadega ja meie peas olid ka ilusad mõtted, mis kajastusid meie tegudes. Esimesed nädalad algasid sisseelamisega, siis võtsime osa maailmakoristus-päevast. Saime kotitäite kaupa prügi.

19. septembril algas meie koostöö Võiste raamatukoguga, raamatukoguhoidja hakkab käima iga kahe nädala tagant koolis raamatuid laenutamas.

23. septembril oli meil õppereis Tallinnasse. Küllastasime kahte kohta – KUMU ja loomaaeda. Mõlemal pool jagati meid kahte rühma, noorematel ja vanematel olid omad teemad.

24. septembril oli maal elamise päev, meie lapsed esinesid Võiste sadamas. Koolimaja uksed olid avatud, uudistajad said vaadata maja, oli neidki, kes on kunagi meie koolis käinud.

26. septembril oli spordipäev, lapsed hüppasid hoota kaugust, tõukasid kuuli, viskasid korvpalli. Viimased alad olid teatejooks ja aja peale värviliste pulkade otsimine.

28. septembril olid klassikoosolekud ja üldkoosolek.

30. septembril käisid osad lapsed Jõulumäel maakondlikul jooksupäeval. Teatevõistlusel said meie lapsed esimese koha.

Lapsed aktiivõppe tunnis

Võiste puukoolis.

Fotod: Anu Alloja

Perearstid annavad nõu

Et lapsevanemad, lasteaedade õpetajad ja kooliõpetajad saaksid ühtemoodi aru, milliste haigustunnustega võib laps lasteaias või koolis käia, selleks pean vajalikuks avaldada Eesti Perearstide Seltsi soovituslikud juhised. Juhin tähelepanu, et antud juhised kehtivad ka koolilaste kohta.

Lugupidamisega
Dr. Kaia Metsaoru

Häädemeeste Perearstikeskuse perearst

MILLAL JÄTTA LAPS LASTEAIAS KOJU?

Väikelaps võib haigestuda tavalistesse viirusnakkustesse 5–10 korda aastas. Selliseid nakkushaigusi esineb kõige sagedamini sügisest kevadeni. Tavaliselt kestavad nakkused mõnest päevast kuni nädalani ja nendest toibumine võib võtta veel kuni nädala.

Mõned lapsed võivad sattuda aga nakkushaiguste keerdkäiku ning haigestuda kergesti ja üha uuesti. Kui tundub, et laps haigestub liiga sageli, tuleb sellest rääkida lapse arstiga. Teie lapse haigestumises ei ole süüdi teised lapsed ega nende vanemad.

Ülemiste hingamisteede nakkushaigusi põhjustab üle 100 erineva viiruse. Haigestumus on väiksem kodus kasvavatel lastel, kuid suurem lasteaias käivatel lastel, samuti kodus suitsetavate vanemate lastel. Kõige sagedamini jääb tavaliselt haigeks laps, kes on äsja hakanud lasteaias käima, kuna tema immuunsüsteem puutub äkki kokku väga paljude võõraste pisikutega. Seetõttu ongi lapsed kõige rohkem haiged oma esimesel ja teisel lasteaia-aastal.

Haigustekitajad satuvad haigelt tervele inimesele tavaliselt hingamisteede vahendusel, kuid ka väljaheite, röga või ninalima kaudu. Need satuvad kätele ja kantakse edasi enamasti just käte vahendusel. Nakkuse leviku tõkestamiseks on oluline kätepesu!

Enamus haigusi naktab juba enne sümptomite ilmnemist, seetõttu on lasteaedades palju nakkust kandvaid lapsi juba enne, kui esimene haige laps leitakse.

Kui laps on haige, on oluline, et ta saaks põdeda ja haigusest toibuda kodus. Lasteaeda naasta võib ta juhul, kui on võimeline aktiivselt osalema lasteaia päevarutiinis. Haigusest toibumine on individuaalne ning siin ei saa anda üldisi soovitusi. Kui laps vajab haiguse tõttu ravimeid, siis tuleb neid anda kodus, mitte lasteaias.

Nohu ja kõhaga kulgevate viirusnakkuste levikut ei äita tõrjuda haigete laste eraldamine lasteaia. Enamasti on rühmas samaaegselt nii nakkuskandjad (kes ehk ei haigestugi) kui ka juba haigestunud, samuti haigusest toibuvad lapsed, ja neid ei ole võimalik ühegi sümptomi, analüüsi ega uuringu alusel eristada.

Seega – nohu ja kõhaga lapsed võivad lasteaias käia, kui nad ise tunnevad end hästi ja nende tuju on hea.

KUI KAUA PEAB LAPSE LASTEAEADA VIIMISEGA OOTAMA?

Palavik ükskõik millise nakkuse korral	Last ei viida lasteaeda, kui palavik on üle 37,3 °C kaenla alt mõõdetuna. Haigusest toibumine loetakse heaks, kui laps on olnud palavikuvaba vähemalt ühe ööpäeva.
Kõha ja nohu	Ei ole vastunäidustust kollektiivi minekule, kui lapsel pole muid nakkushaiguse sümptomeid ja kui laps tunneb end hästi.
Oksendamine, kõhulahtisus	Last hoitakse kodus, kuni sümptomid mööduvad ja laps end hästi tunneb, muuhulgas ei kurda väsimust ja ärkab hommikul rõõmsalt.
Tuulerõuged	Lasteaeda võib minna, kui uusi lööbelemente enam juurde ei teki ja villid on kaetud koorikutega ning laps tunneb end hästi. Koorikute ärakukkumist ei pea ootama.
Lööbelised haigused	Lasteaia eemaloleku vajaduse määrab reeglina lapse enesetunne. Kui laps ennast taas hästi tunneb, on ka nakkusohu möödas.
Kõrvapõletik	Laps võib minna lasteaeda, kui ta end hästi tunneb.
Konjunktiviit (silma sidekesta põletik)	Ei vaja eraldamist, kuna haigustekitajad on samad, mis ülemiste hingamisteede nakkuste korral.
Angiin	Laps võib lasteaeda minna, kui ta tunneb end hästi. Nakkusohu taandub 24 tunni möödumisel antibiootikumravi alustamisest.
Naha mädapõletik (impetiigo)	Eraldamine on vajalik 24 tundi alates arsti poolt määratud ravi alustamisest.
Sügelised ja täid	Kui ravikuur on tehtud, võib laps lasteaeda minna. Ravi peab saama kogu pere.
Enterobioos (naaskelsabad ehk linaluu-ussid)	Laps võib käia lasteaias ravikuuri ajal. Ravi peab saama kogu pere.

KUIDAS VÕIDELDA HAIGESTUMISE VASTU?

Lapsevanem, jälgi, et:

- laps sööks mitmekülselt (muuhulgas erinevaid puu- ja köögivilju, ka värskest),
- laps saaks piisavalt magada (teda ei pea hommikuti jõuga voodist välja ajama, ta ärkab ise ja on rõõmsas tujus),
- lapse riietus oleks ilmastikule vastav,
- laps saaks piisavalt ja eakohaselt liikuda,
- laps saaks piisavalt tuge oma emotsioonidega toimetulekul, õpiks olema õnnelik.

Andke ka tervele lapsele lasteaia puhkust. Kui vähegi võimalik, olgu ka tavaline lasteaia-päev lühem, ja kui saate, ärge viige last igal tööpäeval lasteaeda. Eriti oluline on see kuni 4-aastaste laste puhul.

Sügiseti on soovitatav vaksineerida gripi vastu kogu pere, kus on lasteaiaaialisi lapsi.

Vaksineerima peaksid end ka lasteaiaõpetajad. Isegi siis, kui nad ise ei haigestu, võivad nad tahtmatult olla haiguse edasikandjad ja nakatada enda pisikesi hoolealuseid.

Gripivastane vaktsiin ei hoia ära teistesse viirusnakkustesse haigestumist. Gripi vastu vaksineeritud inimene võib ka grippi haigestuda, kuid haigus kulgeb kergemini ja kiiremini kui vaksineerimata inimesel. Kõige tugevamalt kaitseb vaktsiin last siiski, kui vaksineeritud on ka need inimesed, kellega laps kõige rohkem päeva jooksul kokku puutub. Eriti oluline on see nende laste jaoks, kes põevad mõnda kroonilist haigust.

Nakkuse leviku piiramiseks on oluline kätepesu. Kätepesu on tähtis nii kodus kui lasteaias. Lapse käed tuleb pesta ja kuivatada lasteaia koju jõudes ja õuest tuppa tulles, enne sööki ja WC käimise järgselt.

Soovime kõigile lastele ja nende peredele, samuti lasteaiaõpetajatele tervistlikku, rõõmsat ja tarkuserohket lasteaiaaasta!

Eesti Perearstide Selts

TREIMANI RAHVAMAJAS

10. OKTOOBIL KELL 19

Kinoõhtu
Apteeker Melchior 2 "Viirastus"
Pääse 5.-, sooduspilet 4.-

Treimani rahvamaja ootab uusi liikmeid

Laulukoori, juhendab Tiia Soomre, proovid toimuvad kolmapäeviti kell 18, esimene kokkusaamine 12. oktoobril

Rahvatantsurühma Lendar, juhendab Heidi Müürisepp, proovid toimuvad neljapäeviti, esimene kokkusaamine 13. oktoobril

Line tantsuringi, juhendab Tiina Laidla, proovide aeg kokkuleppel

Ansambli Viisiveeretajad, juhendab Viljar Soomre, proovide aeg kokkuleppel

Väarikate tantsurühma, juhendab Eini Mäll, proovide aeg kokkuleppel

Täpsem info Viljar Soomre tel 522 8196
treimanirahvamaja@haademeeste.ee

UUS PEATÜKK
Häädemeeste Seltsimajas
11. novembril kell 19:00
Pilet 22€
Sooduspilet 20€

2022 EESTIMAA RAHVAMAJA PÄEV
KULTUUR HARIDUS KOGUKOND
22. oktoobril
RAHVAMAJADES ÜLE EESTI
JULU KULTUURI- JA SPORDIKESKUSES
11.00-15.00 kogupere kirbukas
tegevused lastele
TREENINGUD:
12.00-12.30 Ringtreening
12.30-13.00 Laste tantsutreening
13.00-13.30 Strong
13.30-14.00 Spordivõistlused
14.00-14.30 Zumba
Tasuta
20.00-02.00 Spordibaasis spordipidu
DJ Henno Lohu. Sissepääs 18+. Pilet 5€
www.rahvamaja.ee
FB: Eesti Rahvamajade Ühing

Pärnumaa bändid lustisid Treimanis

10. septembril kogunesid Treimani rahvamaja Pärnumaa pillimehed 27. bändide päevaks.

Üles astus 10 toredat ansamblit alates ühemeheshowst ja lõpetades 5-liikmelistega. Seekordne pillimeeste pidu pakkus väga vaheldusrikast muusikat. Nautida sai rahvalikke ning popviise, seltskonnatantsu rütme ja omaloomingulisi palu. Kuna eelmisel aastal tähistati Vello Orumetsa 80. sünniaastat, siis oodati igalt ansamblist ka laule tema mahukast repertuaarist. Lisaks pillimeestele oli meeleolukat õhtut veetma tulnud arvukalt muusika- ja tantsu- nautelejad.

Bände hindamas ja näpunäiteid jagamas oli ka sel korral muusik ja õppejõud Evald Raidma. Teda sekundeerisid Viljandimaa bändide päeva pikaajane korraldaja Sirje Fedjuk ning Läänemaal tuntud pillimees Rain Poolen. Traditsiooniliselt olid oma arvamust muusika tantsitavuse kohta avaldamas tantsuklubi Fox ja Läti peotantsijate esindus. Oma lemmikbändi valis ka publik.

Sel korral ühtis žürii ja publiku arvamus ning parimaks bändiks tunnistati Pärnumaa Bändide päeva uustulnuk, ansambel See 5. Tantsuklubide preemia pälvis Treffunx ning parima Vello Orumetsa laulu esitajaks teinigi Treimani kollektiiv, ansambel Nostalgiline. Häädemeeste valda esindas veel Ahto, keda tunnistati omaloomingu eest. Parimaks naissoolistiks tunnistati Elise Karu

Žürii ja publiku lemmik - See 5

Tantsuklubide poolt auhinnatud - Treffunx

Parima Vello Orumetsa laulu preemia - Nostalgiline. Fotod: Meelis Sepp

ansamblist See 5 ja meessolistiks Viljar Soomre.

Tänu toetajatele jätkus veel mitmeid eripreemiaid silmapaistnud ansamblitele ja muusikutele.

Sel korral panid sündmusele oma öla alla Eesti Kultuurka-

pitali Pärnumaa ekspertgrupp, Pärnumaa Omavalitsuste Liit, Teater Endla, Pärnu Kontserdimaja, PVX AS Kauplus Muusik, Kabli Pagar, OÜ Helgi&Pojad, VIA Ikla Bist-roo, Häädemeeste Mineraalvesi, ning Jõumees Aare Mesila. Kor-

raldajad tänavad kõiki abilisi toetuse eest.

Traditsiooniliselt on koostamisel voldik esinenud ansamb-lite fotode ja kontaktidega.

Viljar Soomre

Häädemeeste valla eakate pidu

30. septembril tähistati käsikäes eakate päeva ja muusika päeva Treimani Rahvamajas.

Värviküllases sügispäevas tervistasid eakaid vallavanem Külliki Kiiver ja abivallavanem Helve Reisenbuk. Tänaati esimasid ja esiisaid nende õpetussõnade ja õigele teele juhtimise eest. Tuletati meelde vanasõnu ja uudistati akvarellinäitust. Muusikalist külakosti pakkus Evald Raidma ansamblist Fix. Jalga keerutati ansambli Treffunxi saatel ja lauldi nendega kaasa südamelähedasi tuntud laule.

Katked vallavanem Külliki Kiivri sõnavõtust:

Ehkki mitmesugused tunnuspäevad on vajalikud just seetõttu, et annavad märku teema olulisusest, soovin mina, et tähelepanu elukogenud inimestele oleks igapäevane ja aastaringne. Et me oskaksime näha ja hinnata, mida vanemad ja eluteadlikumad inimesed on meile andnud ja et meil oleks tarkust küsida neilt kõik oma küsimused enne, kui on hilja.

Elukogenud inimesed on

Foto: Aire Kallas-Maddison

visalt ja pikalt läbinud üli-raskeid aegu, aga osalevad siiski vastavalt oma võimetele aktiivselt ühiskonnaelus. Teie igapäevane panus algab laselaste hoidmisest kuni riigitööni välja. Palju on ka toimekaid vanemaealisi inimesi, kes tahavad end täiendada: õppida, töötada või osaleda vabatahtlikus tegevuses.

Vald saab olla täie jõuline ja arenguvõimeline siis, kui igaüks, nii noor kui vanem, tunneb end siin koduselt ja tahab kogukonnaelus kaasa lüüa. Mul on väga hea meel, et siin vallas on niisuguseks kaasalöömiseks

mitmeid erinevaid võimalusi.

Usun, et olete jätkuvalt aktiivsed ja uudishimulikud, sest selline positiivne hoiak on väga oluline. Elu areneb seal, kus on eestvedajaid, neid, kes oma energiat üldsuse huvides laiali laotavad ja pakuvad üksteisele abi ja tuge, kui vaja. Siis pole karta, et mured kasvavad üle pea.

Väga oluline on järeltulijatel osata kasutada neid praktilisi teadmisi-õskusi, mis vanematel inimestel on. Kes siis veel elu paremini tunneb, kui mitte eakas inimene. Kuulates teie

nõuandeid, võib praktikas kergelt lahendada nii mõnegi keerulise küsimuse või olukorra. Hiina vanasõnagi ütleb, et kui tahad edu saavutada, pea nõu kolme elukogenud inimesega.

Me kõik ju vananeme iga päevaga ning seega on sobiv meenutada, et võidab see, kes oskab vanaks saada (tsitaat dr Kai Saksa raamatu pealkirjast).

Tarkust ja jõudu algavasse sügisesse!

Häädemeeste valla eakaid tervitab Häädemeeste Vallavalitsus

Tantsuvõistluste avamine

Peotantsijate suurpäev Treimanis

24. septembril sai Treimani rahvamajas teoks järjekordne Eesti Tantsusporidiliidu karikavõistluste etapp seeniortantsijatele. Võistlustantsijaid oli osalemas 6 tantsuklubist – Pärnust, Tallinnast, Tartust, Võrust, Viljandist ning Lätist. Imelised ladina-ameerika ja standardtantsurütmid haarasid nii võistlejaid kui publikut. Kaunid kostüümid

ja keerukad tantsukujundid jõudsid iga pealtvaataja hinge. Esmakordselt Eestis võisteldi ka naiste soolotantsus.

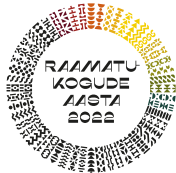
Turniiri juhtis Pärnu tuntud tantsuõpetaja Ants Lopsik. Tantsijaid hindas professionaalidest koosnev rahvusvaheline kohtunikekogu Eestist, Lätist ja Soomest, kes tegi oma tööd väga kiiresti ja asjatundlikult.

Võistluspäev lõppes tantsuõhtuga ansambli Treffunx saatel. Ühine soov oli aasta pärast jällegi Treimanis kohtuda.

Suur tänu võistluste korraldusmeeskonnale ja Eesti Kultuurkapitalile, kes toetas glamuuset sündmust.

Viljar Soomre

Kaugtöö Treimani raamatukogus

Viimastel aastatel on üha rohkem räägitud kaugtöö võimalustest maal. Eriti aktuaalseks sai see koroonaaastatel, kui tehti tööd kodukontorites ja elati maal suvemajades. Paljudes raamatukogudes üle Eesti on selline töötamine võimalik ja selle kohta on netis olemas KAUGTÖÖVÕIMALUSTE KAART.

Treimani raamatukogus on kaugtöö vastu huvi tuntud ja töötatud juba kümme aastat. Esimesena otsis sellist võimalust Kaire Inglismaalt, kes naases suveks oma vanavanemate koju ja vajas vaiksemat kohta doktoritöö kirjutamiseks. Raamatukogu teisel korrusel oli see võimalik. Nüüdseks on huviliste arv aasta aastalt kasvanud ja vajadusel saab korraga töötada 3–4 inimest. Sellel suvel leiti mitmel korral meie raamatukogu üles just eelmainitud kaardi abil. On peetud videokonverentse, koosolekuid ja vestlusi koostööpartneritega. Saab printida, skaneerida, lamineerida. Parema eraldatuse tagamiseks saab töötada nüüd ka rahvamaja teise korruse tubades. Fotodel olevaid külastajaid võib aga nimetada püsiklientideks, sest nad on seda võimalust kasutanud juba aastaid.

Olete oodatud!

Evi Laarents

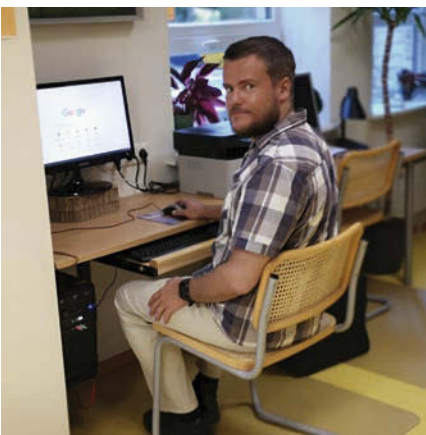

Iti Teder, Veljo Tormise Virtuaalkeskuse projektijuht

Marius Peterson on meie igasuvine külastaja

Tudeng Ragnar Tallinnast

IT spetsialist Nadežda Moskvast. Fotod: Evi Laarents

Septembrikuu Eakate Kodus

September on lõppemas ja looduses on esimesed sügise märgid. Selle kuu tähtsündmus oli vanavanemate päev. Toimus palju külastusi, saadeti lilli ja pakke. Südamliku kontserti andis Olavi Kõrre oma õpilastega.

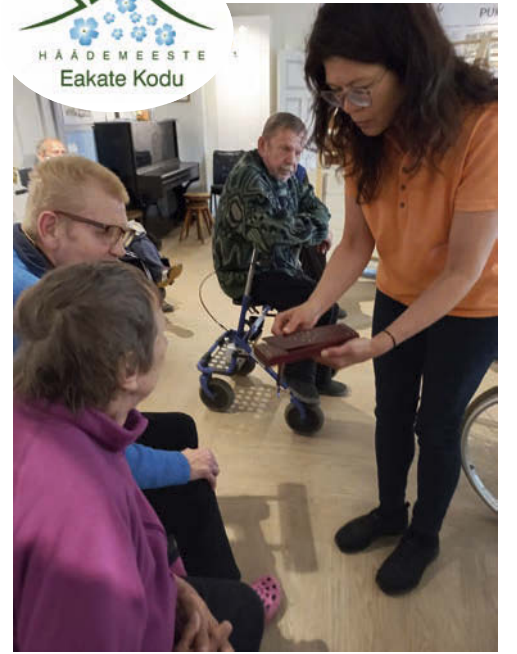
Toimusid Luteri ja Õigeusu jumalateenistused.

Külastasime Häädemeeste Muuseumi kus juhataja Kaire Käära tegi meile huvitava ja põhjaliku ekskursiooni Häädemeeste Valla ajalukku.

Sügise saabumist tervitasime matkaga koduareviku loodusesse.

Kaunist värviküllast sügist kõigile!

Eakate Kodu pere

Eksponaate uuendamas

Hetk kontserdist. Fotod Eakate kodu fotokogust

Kultuuri-, spordi-, noorsooja haridusprojektide taotluste esitamisest

Häädemeeste Vallavalitsus ootab 1. detsembriks projektide toetusavaldusi.

Häädemeeste Vallavolikogu kehtestas oma 27.09.2018 istungil määrusega nr 25 Häädemeeste valla **Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide toetuse eraldamise** korra. Toetuse taotlemise aluseks on vormikohane taotlus, mis esitatakse (vastavalt Häädemeeste Vallavolikogu 25.06.2020 istungil määruse 25 „Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide toetuse kord“ muudatusele) vallavalitsusele **1. detsembriks (ÜKS KORD AASTAS)**. Toetus on füüsilise või juriidilise isiku poolt esitatud projektile antav sihtotstarbeline toetus. Toetuse andmise eesmärgiks on kultuuri-, spordi-, noorsooja haridusvaldkonna areng ning tegevuste mitmekesistamine Häädemeeste vallas. Toetust antakse projektidele, mis toimuvad üldreeglina Häädemeeste valla haldusterritooriumil ning on suunatud vallaelanikele. Toetust ei saa kasutada korraldaja või projektijuhi töötasudeks. Toetuse eraldamise alused **Kultuuriprojekte toetatakse järgmistes tegevustes:** - kultuurisündmuste ja -programmide korraldamine;

Haridusprojekte toetatakse järgmistes tegevustes: - praktiliste oskuste andmine elus toimetulekuks, töökasvatuseks; - täiskasvanute õpet ja elukestvat õpet propageerivad tegevused; - muu haridusala tegevus.

Toetuse esitajad ja toetuse andmise üldpõhimõtted Toetuse taotluse võivad esitada üksikisikud, füüsilisest isikust ettevõtjad, selt-singud, mittetulundusühingud, juriidilised isikud, valla allasutused ja muud kodanike ühendused. Erandid otsustab vallavalitsus taotluse sisust lähtudes.

Toetuse taotlemisel peavad olema täidetud järgmised nõuded: - nõuetekohane riiklike ja kohalike maksude tasumine; - taotleja ei tohi omada võlgnevust Häädemeeste vallaga sõlmitud lepingutest; - taotleja peab olema esitanud nõuetekohase aruande varasemalt saadud toetuse kasutamise kohta; - juriidilise isiku suhtes ei ole alatatud pankroti- või likvideerimismenetlust. - Ära jäänud või väiksemas mahus korraldatud projektidest vabanenud summade kasutamiseks võib vallavalitsus välja kuulutada taotluste esitamise lisavooru.

Toetuse taotlemine

Toetuse taotlemise aluseks on vormikohane taotlus, mis esitatakse vallavalitsusele 01. novembriks. Taotluse vorm ja kord avalikustatakse Häädemeeste valla veebilehel. Lisaküsimuste korral pöörduge kultuurinõuniku Aire Kallas-Maddisoni poole, tel 53585406, aire.kallas-maddison@haademeeste.ee Test: „Kultuuri-, spordi-, noorsoo- ja haridusprojektide taotluste eraldamise korras“ vastu võetud 27.09.2018 määrus 25. Terviktekst: <https://www.riigiteataja.ee/akt/413102018004?leiaKehtiv>

Maal on Hää

Fotod: Berit Allika

Sellel aastal toimus Maal elamise päev 24. septembril ja taevaisa oli kõikide organiseerijate vastu eriti lahke ja hoolitsev, kuna soe päike ja väga vaikne tuul tekitasid kõigile nii korraldajatele kui ka külalistajatele suurepärase meeleolu.

Meie vallas oli selle päeva raames võimalik külastada Häädemeeste Muuseumit, Tahkuranna Lasteaed-Algkooli ning põhiprogramm oli organiseeritud Võiste sadamasse.

Sadama lastemänguväljakul said lapsed lisaks mängimisele ka hüpata batuudil ja teha hobusõitu ning sadama alal võtta osa maalimise ja meisterdamise õpitubadest. Väga palju elevust tekitas ka kala püüdmine päris õnge ja vihmausiga, mida juhendas Argo Mengel.

Küpsetamishuvilised said mõõtu võtta õunakoogi küpsetamise võistlusest, kuhu oli sellel aastal toodud 9 maitsvat ja välimuselt atraktiivset õunakooki. Külalistajate seast valiti 5-liikmeline žürii, kes selgitasid välja kolm parimat küpsetajat: Maarja Pikla, Jana Jõesalu, Saima Juurikas. Auhindadeks oli välja pandud küpsetustarvikud ja külakeskus Tahku Tare kinkekaart.

Õdusa raamatute uurimise kohviku ala olid organiseerinud Võiste Raamatukogu koos Võiste noortetoaga, kus sai kiiktoolis kiikuda ja lebokotil parimaid raamatuid endale lugemiseks valida. Noored aga valmistasid kohapeal värskeid minipannkooke.

Kultuuriprogramm sisaldas muusikalisi kui ka tantsulisi etteasteid, mis tõi kokku meie valla noored ja täiskasvanud, kes oma

etteastetega panid hinge helisema ja jala tatsuma. Mõni etteaste oli lausa spetsiaalselt selleks sündmuseks loodud, mis lõi nii osalejatele kui ka külalistajatele unustamatuid ja kordumatuid hetki. Tahkuranna kooli lapsed laulsid Ulrika Perelsoni juhendamisel. Häädemeeste Muusikakooli näppepillide 10-liikmeline ansambel esitas kaasahaaravaid lugusid Olavi Kõrre juhendamisel. Uulu ja Tahkuranna kooli showgrupi lapsed esitasid kaasakiskuvaid tantse. Rahvatantsurühmadest olid kohal naisrühmad Ülejala ja Rannapiigad ning segarahvatantsrühm Hää koos Kuuga. Kohalike etteastete programmi võttis kokku Uulu täiskasvanute showgrupp särtsakate numbritega ja segarahvatantsurühmadega ühiselt Egle Vuti poolt loodud tantsuga "Merelapsed".

Peale kultuuriprogrammi aitas Marko Matvere koos Ooper-Kvartetiga lahti mõtestada rannäärse rahva tugevat sidet merega läbi mereteemaliste laulude ja lugudega. Laadal osalenud kohalikud

käsitöömeistrid olid välja pannud kunstinäituse väärilised müügitelid. Kohalikes koduköökidest valmistatud hõrgutavad toidud kadusid lühikese aja jooksul, et külalistajatel rohkem kiidusõnu.

Häädemeeste valla viktoriini küsimustele vastajad näitasid, et tunnevad kohalikku valda päris hästi.

Kokku võis päeval osalejaid jääda 1000 inimese kanti.

KORRALDAJAD: Häädemeeste Vallavalitsus, Uulu Kultuuri- ja Spordikeskus, Võiste sadam, Külakeskus Tahku Tare, Võiste Raamatukogu, Võiste noortetuba, Häädemeeste Seltsimaja, Kabli Seltsimaja, Tahkuranna Lasteaed-Algkool, Häädemeeste Muuseum.

Suured tänud külalistajatele, esinejatele ja korraldusmeeskonnale suurepärase päeva eest.

Aire Kallas-Maddison
kultuurinõunik
Egle Vutt
Uulu KSK juhataja

Huviringid täiskasvanutele Häädemeeste vallas oktoober 2022

Ringi nimi	Toimumiskoht	Toimumisaeg	Juhendaja
Jooga (50+)	Uulu KSK	N kell 10.00	Kai Siidirätsep
Võrkpall (VK Tahkuranna)	Uulu KSK	R kell 19.00	Karl Eerik Eisenschmidt
Võrkpall harrastajatele (mehed-naised)	Uulu KSK	T kell 19.00	Priit Sommer
Uulu Segakoor	Uulu PK	K kell 18.30	Annely Kuningas
Sulgpall	Uulu KSK	E kell 19.00 K kell 19.30	Enelin Kannu
Meeste sulgpall	Uulu KSK	E kell 18.00	Allan Kartau
Maalimise ring	Uulu KSK	T kell 18.00	Sirli Arumäe
Jõusaali ringtreening	Uulu KSK	E, K kell 18.00	Egle Vutt
STRONG rühmatreening	Uulu KSK	R kell 17.00	Egle Vutt
Uulu showgrupp	Uulu KSK	R kell 18.00	Egle Vutt
Latiino tantsutrenn	Uulu KSK	K kell 18.00	Riina Orav
Rahvatantsurühm „Ülejala“	Uulu KSK	E ja K kell 19.00	Marko Sassjan
Männiku talukambi mälumäng	Neo maja	üle nädala R kell 18.00	Helju Viirg
Segarahvatants	Häädemeeste Seltsimaja	K kell 19.00	Ege Hünerson
Line-tants	Häädemeeste Seltsimaja	T kell 16.30	Eve Koppel
Häädemeeste Huviteater	Häädemeeste Seltsimaja	P kell 15.00	Aire Koop
Kombineeritud jooga Häädemeeste	Häädemeeste Seltsimaja	E kell 18.00	Kaire Käära
Õmblusring	Häädemeeste Seltsimaja	T kell 18.00	Katrin Mitt
Saviring	Häädemeeste savikoda	N kell 18.00	Margit Eichen
Hatha Jooga	Häädemeeste Seltsimaja	N kell 19.00	Ege Hünerson
Võrkpall (harrastajatele)	Häädemeeste spordisaal	R ja kokkuleppel	
Tantsurühm Lendar	Treimani Rahvamaja	neljapäeval	Heidi Mürsepp
Line-tantsuring	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Tiina Laidla
Tantsumemmed	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Eini Mäll
Laulukoor	Treimani Rahvamaja	K kell 18.00	Tiia Soomre
Ans. Viisiveeretajad	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Viljar Soomre
Ans. Nostalgiline	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Viljar Soomre
Showtantsuring	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Reet Lank
Rahvamuusika ansambel	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Virge Lind
Treimani Trio	Treimani Rahvamaja	kokkuleppel	Tiia Soomre
Käsitööselts „Rääk“	Häädemeeste Muuseum	kokkuleppel	Tiiu Pukk
Rütmivõimlemine	Kabli Seltsimaja	E kell 17.30	Reet Lank
Jooga	Kabli Seltsimaja	Algab oktoobris, aeg täpsustamisel	Kaire Käära
Meisterdamise töötuba	Kabli Seltsimaja	jooksvalt 2x kuus	Birgit Kivimurru
Naisrahatantsuring „Rannapiigad“	Kabli Seltsimaja	N kell 18.30	Ege Hünerson, Eeva Noni
Tantsutrupp „Mucho Malo“	Kabli Seltsimaja	T kell 17.00	Reet Lank
Suusatamine harrastajatele (jooks, imitatsioon, kepikõnd, rullsuusad, jõuharjutused)	Jõulumäe	K kell 18.30 P kell 13.00	Kadri Madissoo (SK Jõulu)
Tegusad Vanaemad	Tahku Tare	E kell 11.00	Kadri Tähe
Keraamika 1	Tahku Tare	K kell 13.00	Kristina Aedma-Kaldmäe
Keraamika 2	Tahku Tare	K kell 17.00	Kristina Aedma-Kaldmäe
Kangakudumine/ vaibakudumine	Tahku Tare	kokkuleppel	Renate Lind

Tegevused Jõulumäe Tervisespordikeskuses:

- mängimiseks on avatud kolm disc golf'i rada, kettalaenus
- tenniseväljakud, palliplatsid
- jalgrataste, FatBike rataste ja laiarehviliste maastikutõukside laenus
- jalkapiljard, sise- ja väljõusaal
- päkapikkude matkarada 1,5 km
- matkarajad 5, 10, 15 ja 25 km
- jooksu- ja rattarajad
- asfaltkattega liikumisrajad
- foto-orienteerumine
- orienteerumine
- geopeitus

Keskus on avatud 24/7, kui kodulehe esilehel ei ole märgitud teisiti
ADMINISTRAATOR 24h
tel +372 445 6117
Lisainfo www.joulumae.ee

Kui on lisada infot anna teada! Lisainformatsioon kultuurinõunik Aire Kallas-Maddisonilt tel 5358 5406 või aire.kallasmaddison@haademeeste.ee

Olete palutud Häädemeeste Muusikakooli 30. aastapäeva tähistamise kontsert-aktusele laupäeval, 22. oktoobril kell 14 Treimani rahvamajas.

Koolipere

HÄÄDEMEESTE MUUSEUM

on alates
1. septembrist avatud
esmaspäeviti ja
teisipäeviti
10.00-16.00.
Muul ajal
kokkuleppel.

Info Kaire Käära
+372 5698 0136

Häädemeestel said kokku 1980. aastatel koos karistust kandnud naisdissidendid

30. septembril kohtusid Häädemeeste muuseumis kolm väga erilise taustaga prouat. Lagle Parek (endine siseminister, praegu elab Pirita kloostris ja toetab kloostrite tegevust), Lidija Rasmane Lätist, Tatjana Ossipova (emigreerus Venemaalt USAsse juba 1980ndatel) kandsid koos karistust Nõukogude Liidu ainsas naispoliitvangide laagris Mordvas 1980ndate alguses. 97-aastane Läti proua Rasmane on nõukogude vastase tegevuse eest kandnud karistust lausa kolm korda – Stalini, Brežnevi ja Antropovi ajal. Endiste naisdissidentide taaskohtumine oli soe ja mälestustest tulvil. Kohvilaua ääres rääkisid nad lugusid vangistuses oldud ajast, mälestasid juba siitilmast lahkunud kaasvange ning tundsid suurt muret Ukrainas toimuva pärast. Prouade mälestusi salvestati ja filmiti tulevase võimaliku dokumentaalfilmi tarvis.

Kaire Käära

Peeter Laredei

1881. aastal tuli Häädemeestele õpetajaks Tartu seminari lõpetanud 19-aastane Peeter Laredei (1862-1952), kellest sai siinne rahvavalgustaja ja kultuuritegelane. Ta sündis 5. oktoobril 1862. aastal Öisu valla koolmeistri 11-lapselise pere esimese lapsena. Sugulaste toel õnnestus tal asuda õppima Tartu õpetajate seminari. 1881. aasta sügisel alustas ta Häädemeestel psalmilaulja ja ühtlasi kihelkonnakooli õpetajana, peagi sai temast koolijuhataja. Põhiliselt pühendus ta Häädemeestel õpetajatööle, kuid pidas ka vallakirjutaja ametit, juhendas laulukoori ja kohalikkude näiteringi.

1907/1908. õppeaasta keskel lahkus ta Häädemeestelt Läänemaale Haapsalu kihelkonnakooli õpetajaks. 1908. aastal omandas preestrikutse Riias ning aasta hiljem asus Velisele tööle preestri ja koolijuhatajana.

1919. aasta augustis otsustas Häädemeeste vald rajada Häädemeestele 7-klassilise kõrgema algkooli ja Peeter Laredei kutsuti tagasi seda kooli juhtima. 1920. aastal loobus ta preestrikutsest ja abiellus Häädemeeste kooli õpetaja Elisabet Vabritiga (1887-1978), kes oli varem olnud tema õpilane. Elisabet Laredei alustas õpetajatööd 1907. aastal esimese naisõpetajana Häädemeeste kihelkonnas. Peres kasvas üles kolm kasulast. Peeter Laredei töötas Häädemeestel koolijuhatajana 1931. aastani, jäädes siis pensionile. Ta on maetud Häädemeeste õigeusu kalmistule.

Peeter Laredei ja Elisabet Laredei 1920. aastal

Looming ja tegevus

Kirjanduslikku tegevust alustas Peeter Laredei juba Tartus õppimise ajal. Oma värssed avaldas ta algul ajakirjanduses, hiljem koondas kogusse „Laululind Laanesoo lepikust“ (1888). Lisaks värsside seadmisele tegeles ta hoolega heliloominguga. Ta on kirjutanud hulgaliselt laule kirikukooridele, samuti sega-, mees- ja lastekooridele. Aastatel 1924–1927 korraldas ta kihelkonnakoolide ühiseid laulupäevi. Rannarahva elu läbi nelja aastaaja kajastav laul „Hoia Häädemeeste rand“ (1898) kujunes piirkonna oluliseks sümboliks ja on seda siiani. Lisaks oli Peeter Laredei

karskusliikumise eestvedaja ja kirjutas isegi „Häädemeeste karskusliikumise hümn“ (1925) viisi ja sõnad. Kooliõpetajana tuli mõelda õppe-materjalidele, millest oli alata puudus. Tulenevalt sellest koostas Peeter Laredei aabitsa (1895, järeltrüki 1900 ja 1905) õigeusu peredes sirguvatele lastele. Tuntust kogusid tema enda sõnadele ja viisidele seatud lastelaulud, mis köideti laulikuks „Kimbuke tarvilisi koolilaulu“ (1930). Lastelauludest üks tuntumaid on „Luik viis lumeks“. Tema juhendamisel esitati näidendid „Säärane mulk“, „Pila Peetri testament“, „Kroonu onu“ jt. Peeter Laredei oli ka

Peeter Laredei, Elisabet Laredei ja kasutütar Mei. Fotod Häädemeeste Muuseumi kogudest

kohalik kultuurikorraldaja ja peoõhtute eestvedaja, näiteks korraldas ta nn löbu-õhtuid ja esimene neist toimus Häädemeestel kihelkonna koolimaja juures 6. augustil 1903. Löbu-õhtutel lauldi ja vaadati näitemänge.

5. oktoobril oli Peeter Laredei 160. sünniaastapäev ja tema mälestuseks avasime 13. oktoobril kell 17.00 väikese näituse Häädemeeste muuseumis. Külla tulnud huvilistega rääkisime Laredei elust, tema tegevusest ja olulisusest meie piirkonnale.

Kaire Käära

SÜNDMUSED OKTOOBRI JA NOVEMBRIS

- 3.10-15.11** Örne Piiri maalinäitus „Õnnestumise tiibade sirutus“ (Võiste Raamatukogu 100. juubel)
- 08.10** Eesti murdmaajooksu karikavõistlused kell 12.30-16.00 Jõulumäel
- 8.10** Häädemeeste Seltsimajas Tornimäe näiteseltsi etendus Pansionaat „Eluratas“ kell 16:00
- 08.-09.10** Kettagolfivõistlus Masters 2022 Jõulumäel
- 11.10** Treimani Rahvamajas Mardikarneval-stiilipidu kell 20.00
- 12.10** Õpitund „Uued raamatud lasteaiaõpetaja tööalal“ Uulu Raamatukogus kell 13.15
- 13.10** Peeter Laredei 160. sünniaastapäeva ja tema mälestuseks näituse avamine Häädemeeste muuseumis kell 17.00. Ootame kõiki külla, räägime Laredei elust, tema tegevusest ja olulisusest meie piirkonnale.
- 15.10** Evecon Suusasemud Rullsuusasari III etapp Jõulumäe Rullsuusamaraton 10.30-15.00
- 15.10** Pillimeestepäev Tahkuranna Lasteaed-Algkoolis
- 16.10-31.10** Raamatunäitus „110 aastat Karl Ristikivi sünnist“ (Võiste Raamatukogu 100. juubel)
- 17.10** Treimani Rahvamaja kinoõhtu „Apteeker Melchior 2 Viirastus“ kell 19
- 19.10** Koduloolaste klubiõhtu Uulu Raamatukogus kell 18.00
- 20.10** Ettelugemise päev „Ühes väikeses Perviku raamatus“ koos Tahkuranna Lasteaed-Algkooli lasteaiastega (Võiste Raamatukogu 100. juubel)
- 20.10** Võiste Raamatukogu 100. aastapäevale pühendatud pidulik pärastlõuna kell 15.00. Eesti luulet esitab Kert Johan Sommer
- 20.10** Sõnaränd 2022. Esinevad kirjanikud Kuido Merits, Joanna Ellmann ja Imre Siil Uulu Põhikooli aulas kell 12.30
- 20.-30.10** Raamatukogupäevad Uulu Raamatukogus
- 20.-30.10** Võiste Raamatukogu 100. juubelile pühendatud raamatukogupäevad
- 22.10** Eesti meistrivõistlused *cyclo-cross*’is Jõulumäel 08.00-17.30
- 22.10** Häädemeeste Muusikakool tähistab 30. aastapäeva. Koolimaja on avatud kell 10.30-12 ja kontsert-aktus toimub Treimani Rahvamajas kell 14.00.
- 22.10** Rahvamajade päeva puhul avatud Uulu KSK, kell 11.00-16.00 tegevusi kogu perele, kell 20.00-02.00 Spordibaasis Spordipidu!
- 29.10** Halloweeni pidu Häädemeeste seltsimajas kell 21.00
- 31.10** Häädemeeste valla laste Halloweeni pidu Uulu kirikus kell 16.00-19.00
- 04.-06.11** Jõulumäe Open *disc golf*’is
- 11.11** Vaba Baskini teatri etendus „Uus peatükk“ Häädemeeste Seltsimajas kell 19.00
- 13.11** Jõulumäe metsajooks ja tervisekäimine 09.00-14.30
- 14.-20.11** Põhjamaade raamatukogunädal Uulu Raamatukogus
- 14.11** Treimani Rahvamajas kinoõhtu „Kalev“ kell 19
- 16.11** Koduloolaste klubiõhtu Uulu Raamatukogus kell 18.00
- 19.11** Kohvikuõhtu Tahku Tares
- 26.11** 2Penikoorma koerakross ja matk Jõulumäel
- 27.11** 1. advendi töötuba Uulus

LISAINFORMATSIOON valla kodulehel kalendris või Aire Kallas-Maddisonilt tel 5358 5406, aire.kallasmaddison@haademeeste.ee

Anname teada, et alates 6. septembrist on teenuste nimekirja lisandunud **uued teenused** - kinnistustasude välitorustike pesu ja ummistuste likvideerimine.

Kanaliseerimise ummistusi likvideeritakse kõrgsurvepesu teel. **Teenuse hind on 48 eurot/tund, lisandub kilomeetri tasu 1,20 eurot (hinnad sisaldavad käibemaksu).**

Teenuste tellimiseks helistada 4490 165, 449 1093 või saata e-kiri kommunaal@saarde.ee

TASUTA LOENG

KUIDAS TEHA KINNISVARATEHINGUD TURVALISELT

22. oktoober kell 12:00-13:30

Häädemeeste Seltsimaja

Kaido Kaljuste

Kutseline maakler
Eesti Kinnisvaramaaklerite Koja juhatuse esimees
EKMK Aasta Maakler 2020

RUUM24
TURVALISED KINNISVARATEHINGUD

Kuidas elektrikuludelt kokku hoida?

Kuna elektriseadmete hulk nii meie kodudes, kontori-tes kui ka tootmises on aastatega oluliselt kasvanud, on see omakorda kergitanud ka elektrienergia tarbimise hulka. Taevasse kerkinud elektrihind on pannud ettevõtjaid ja koduomanikke tõsiselt energiakulude vähendamisele mõtlema. Kuidas kahandada igapäevast energiakulu ning millised investeeringud tooksid säästu pikemaks ajaks?

Tegelikult on enamik energiasäästulahendusi kodudes ja kontorites kiired ja lihtsad, tuues juba järgmisel kuul väiksema arve ning seda sisuliselt lisainvesteeringuteta. Kokku on võimalik hoida kõigil, sõltumata tänase tarbimise suurusest. Tootmisettevõtetes, kus tarbimine on oluliselt mahukam, tasub mõelda energiat säästvatel investeeringutele, nagu taastuvenergialahendused, soojatagastusega ventilatsioonisüsteem, ökonoomsed LED-valgustid ning aja- ja liikumisanduritega valgustilahendused.

Valige pikaajaliselt soodsaim lahendus

Kuna Eesti kliimas kestab küttehoogaeg ligi pool aastat, kulub sinna ka kõige rohkem energiat. Igal küttesüsteemil on aga omad plussid ja miinused. Näiteks elektrienergia tööta-vate radiaatorite ja pörandakütte kasutuselevõtuks vajalik esmane investeering võib olla

küll kõige väiksem, aga püsi-kulud on talvel kõrgema elektrihinna tõttu ka märkimisväärselt kõrgemad. Suur mõju on elektriarvele ka mõnusal soojal kivipõrandal, mida elektriga köetakse.

Vanast õliradiaatorist või elektripuhurist märksa ökonoomsem lahendus on öhk-soojuspump, millel on ka suhteliselt ökonoomne jahutus-funktsioon. Kõige mõistlikum turul olev kütteleik on alguses siiski üsna suurt investeeringut nõudev maaküte, kus soojus võetakse otse maapõuest ning see ei nõua eraldi tootmist.

Lülitage ooterežiimil seadmed välja

Tänapäeva majapidamistes võib leida isegi kuni 20 seadet, mis on pidevalt ooterežiimil ja tarbivad elektrit mitte ainult aktiivse kasutamise ajal, vaid 24 tundi päevas ja 365 päeva aastas. Vastupidiselt levinud arvamusele võtavad ka ootere-

Kodumasinade ECO-programmid kasutavad vett ja elektrit vägagi ökonoomselt.

Foto: Shutterstock

žiimil olevad seadmed elektrit, kuigi neid sel hetkel justkui ei kasutata. Erinevate uuringute andemetel võib ooterežiimil olevate seadmete tarbimine moodustada kuni 10% elektriarvest! Seega, minnes nädalavahetuseks väljasõidule või nädalaks soojale maale, tasub kõik seadmed seinakontaktist välja tõmmata. Samuti tuleks käituda ka tööl olles: nädalavahetusteks ei tasu ooterežiimil seadmeid seina jätta, sest keegi peab ju selle kulu lõpuks kinni maksa.

Elektriseadmete tasuvusaeg on letihinnast olulisem

Uusi seadmeid ja masinaid soetades tuleb lisaks hinnale jälgida, kui palju selle ülalpidamine kasutusajal maksab. Kallim, kuid ökonoomsem masin tasub kindlasti ära. Kodutarbijatele saab tuua lihtsa näite: näiteks vahetades 20-aastase

külmiku uue energiatõhusa külmiku vastu, tuleb säästu aastas mitukümmend eurot (täna-aste hindade juures võib summa mitmekordistada!). Energia-kulu kohta annab infot toote peal olev energiamärgis: näiteks A-klassi kodumasin on palju energiasäästlikum kui B-, C- või veelgi madalama klassi oma. Kodumasinade puhul tasub jälgida ka erinevaid režiime, näiteks ECO-programmid käituvad elektrit ja vee kasutamise osas vägagi ökonoomselt.

Alandage kasutatava vee ja ruumide temperatuuri

Pesu ei pea pesema 60- ega 40-kraadise veega, vaid kergelt määrdunud pesu puhul aitab ka 30-kraadine tsüklil. Ühtlasi ei pea pörandakütte ega veeboileri temperatuur olema maksimumil. Boileri puhul piisab temperatuurist 55 kraadi ja seejuures väheneb katlakivi

teke, mis mõjutab samuti boileri energiatarbimist. Ruumi temperatuuri alandamine kas või ühe kraadi võrra tähendab ligi viieprotsendilist küttekulu vähenemist.

LED-valgustid võtavad vähem energiat

Energiatõhusa LED-valguslahenduse tasuvusaeg on väga kiire ning investeering tasub tihti ära vähem kui aastaga. Samamoodi on õige valgustus kasulik keskkonnale, inimeste tervisele ning heaolule. Tervishoiuasutustes või tootmistes, kus tuled peavad põlema 24 tundi ööpäevas, võib valgustuse osa elektrikuludest olla koguni pool. Valgustite puhul on ka väga oluline, et need eraldaksid maksimaalselt valgust ning mustus ja tolm valgusteid ei hämardaks.

Targad ja hooldatud seadmed on energiasäästlikumad

Erinevad pakkujad on turule tulnud mitme targa lahendusega, mis elektrikasutust vähendavad. Nutikas termostaat ei kütä kunagi tühje ruume ning seda saab ilmaga sünkroniseerida. Nutikas arvesti aga võimaldab jälgida hoone energiakasutust seadmete kaupa,

aidates leida võimalusi säästmiseks. Kui süsteeme korrapäraselt hooldada ja puhastada, on selgemast selgem, et lahendus töötab mitu aastat ning annab mitusada eurot säästu.

Jälgige tarbimist mobiiliäpist

Kuna kogu Eesti on üle viidud kaugloetavatele tunnipõhistele arvestitele, saavad Eesti Energia kliendid tunnise täpsusega iseteenindusest või mobiilirakendusest vaadata, kuidas on nende elektritarbimine ajas muutunud ning võrrelda seda nädala, kuu või aasta lõikes. Hoides tarbimisel pilku peal, näeb täpselt, millist mõju on arvetele avaldanud näiteks energiasäästlikumad kodumasinad või kütteperioodi algus. Lihtne nipp: ärge täitke kunagi veekeetjat üle, vaid keetke täpselt nii palju vett, kui vajate. Säästes tarbides vähemalt ühe kilovatt-tunni, mõjutab see elektriarvet kolmekordselt, sest säästetud elektrienergia võrra vähenevad ka makstav võrgutasu, elektriaktiis ja taastuvenergiatasu.

Energia kokkuhoid on oluline ka meie rohelise jalajälje seisukohast – mida vähem tarbime, seda enam säästame loodust!

Universaalteenus tagab elektrihinna mõõduka taseme

Alates 1. oktoobrist osutab Eesti Energia riiklikku elektri universaalteenust. See tähendab, et kõik kodutarbijad, sh korteriühistud, ja kodutarbijate elektri edasimüüjad saavad osta elektrit reguleeritud hinnaga. Lahendus on mõeldud mõõduka hinnataseme tagamiseks.

Kellele on riiklik universaalteenus mõeldud?

Universaalteenus on mõeldud kõigile kodutarbijatele, sh korteriühistutele, kelle elektrihind on universaalteenus hinnast kallim.

Kuidas kujuneb universaalteenus hind?

Universaalteenus elektrit toodetakse Eesti Energia tütar-ettevõtte Enefit Poweri põlevkivielektrijaamades.

Universaalteenus hind kujuneb kahes järgus. Universaalteenus tootjabinna arvutab Enefit Power ja selle kinnitab Konkurentsiamet. Tootjahind sisaldab mitmeid komponente: põlevkivi hind, CO₂ hind, keskkonnatasud, tööjõukulud, remondikulud jm.

Tootjabinna lisab iga elektrimüüja teenuse osutamisega seotud põhjendatud kulud, mõistliku ärikasumi ja käibemaksu. Nii selgubki universaalteenus lõpphind.

Lõpphind võib elektrimüüjatel erinev olla ja see võib, aga ei pruugi, ajas muutuda.

Kas universaalteenus hind on kogu lepingu- perioodiks fikseeritud?

Ei ole. Universaalteenus hind võib ajas muutuda, kuna see

sõltub mitmetest muutuvatest osadest nagu CO₂ kvoodi-hind ja muud elektritootmise kulud. Kui need alanevad, siis universaalteenus hind langeb; kui tõusevad, siis kallineb ka universaalteenus hind.

Iga tootjabinna muudatuse kinnitab Konkurentsiamet.

Kus ma näen universaalteenus hinda ja kuidas see elektrilepingus kajastub?

Kui universaalteenus hind on paigas, näeb seda Eesti Energia e-teeninduses ja kodulehel www.energia.ee. Kuna universaalteenus hind võib ajas muutuda, siis lepingus konkreetselt hinda ei kajastata.

Kui kaua universaalteenus kehtib?

Eesti Energia pakub universaalteenust kuni 30. aprillini 2026 a.a.

Kuidas käib universaalteenus üleminek?

Elektrimüüjad on seadusega kohustatud klientidele universaalteenust pakkuma, kui kliendi senine elektripakett on universaalteenus hinnast kallim. See tähendab:

- Kui kliendi tänane elektripakett on universaalteenus

- Eesti Energia pakub elektrit universaalteenust alates 1. oktoobrist.
- Universaalteenus saavad liituda kõik kodutarbijad, sh korteriühistud.
- Universaalteenus elektrit toodetakse Eesti Energia tütar-ettevõtte Enefit Poweri põlevkivielektrijaamades.
- Universaalteenus tootmishinna kinnitab Konkurentsiamet, kuid sellele lisab iga elektrimüüja teenuse osutamisega seotud põhjendatud kulud ning mõistliku ärikasumi. Hind võib hakata igas kuus muutuma, sest on otseselt seotud CO₂ kvoodihinna ning tootmiskuludega.
- Kõik tarbijad, kelle elektrihind on universaalteenus hinnast kõrgem, viiakse automaatselt universaalteenus üle.
- Universaalteenus saavad liituda näiteks Eesti Energia e-teeninduses või Omniva teeninduspunktid.
- Universaalteenus lepingut on võimalik igal ajal tasuta lõpetada. Selleks tuleb valida mõni muu elektripakett ja sõlmida uus leping.

hinnast kallim, viiakse klient automaatselt universaalteenus üle. Eesti Energia teeb otsepakkumise kirja teel, kui universaalteenus hind selgub. Leping hakkab kehtima 1. oktoobrist.

- Kui universaalteenus lepingu sõlmib Eesti Energia klient, kes on otsepakkumise- st välja jäänud, siis vormis- tame universaalteenus soovi korral tagasiulatuvalt alates liitumiskuu 1. kuupäevast.
- Kui klient saab universaalteenus pakkumise, aga ei soovi sellega liituda, tuleb elektrimüüjat teavitada.
- Kui kliendi tänane elektrihind on universaalteenus hinnast soodsam, siis kliendile universaalteenus otsepakkumist ei saadeta. Soovi korral saab universaalteenus ise valida, muutes e-teenin- duses oma kehtivat elektri- lepingut.

Kas saan Eesti Energia universaalteenusega liituda ka siis, kui mul on praegu teine elektri- müüja?

Jah, teiste elektrimüüjate klien- did, kes soovivad Eesti Ener- gialt universaalteenust osta, saavad sellega liituda, valides uue lepingu sõlmimisel uni- versaalteenus paketi.

Universaalteenus hakkab kehtima uuest kalendrikuust, juhul kui leping sõlmitakse enne 15. kuupäeva. Elektrimüü- jat vahetades ei saa elektrit taga- siulatuvalt universaalteenus hinnaga osta.

Kas saan universaalteenus igal ajal lõpetada ning naasta oma vana elektrilepingu juurde?

Universaalteenus paketti saab igal ajal tasuta lõpetada. Vana elektrilepingu tingimuste juurde naasmine ei ole siis enam võimalik, vaid tuleb sõlmida

uus elektrileping vastavalt sel hetkel kehtivatele tingimustele.

Mida teha, kui mu praegune elektrimüüja ei paku universaalteenust?

Kui praegune elektrimüüja ei osuta universaalteenust või kui on soov universaalteenus pakkujat vahetada, võib uue müüjaga uue lepingu sõlmida.

Kas universaalteenus hind mõjutab kõiki elektriarve osi?

Elektriarve koosneb edaspidigi kolmest komponendist: elektri- energia tasust, võrgutasust ning riiklikest maksudest (taastuv- energia tasu ja elektriaktsiis). Universaalteenus hind mõju- tab neist ainult esimest ehk tasu tarbitud elektrit eest.

Mille poolest erineb üldteenus universaalteenus?

Üldteenust kasutab klient, kellel on võrguleping, aga kes ei ole ühegi elektrimüüjaga elektriostu lepingut sõlminud. Universaalteenus kliendil on kehtiv elektrileping enda vali- tud elektrimüüjaga.

Seni on üldteenuse hinna kujundamisel võetud aluseks börsihinda. Alates 1. oktoob- rist asendub üldteenuse kliendi börsihind universaalteenus hinnaga.

Kui valin universaalteenus, siis kas riiklik ener- giahinna toetusmeede

kehtib ka mulle?

Olenemata kehtivast elektri- lepingust saavad kõik elektri kodutarbijad alates 1. oktoob- rist kuni 31. märtsini 2023 riik- likku hinnakompensatsiooni, mis on kuni viis senti kilovatt- tunni eest (lisandub käibe- maks). Energiatoetus kajastub elektriarvel automaatselt ning selleks ei pea ise midagi tegema. Esimene hinnakompensatioo- niga arve tuleb oktoobrikuu eest ning jõuab klientideni novembris.

Toetusmeetme madalaim lävi on kaheksa senti kilo- vatt-tunni eest. Kui praegune elektrihind on kaheksa senti kilovatt-tunni eest või alla selle, siis mainitud meede ei rakendu. Kui kehtiv fikseeritud elektri- hind on nt kümme senti kilo- vatt-tunni eest, siis rakendub soodustus kaks senti kilovatt- tunni eest. Nimetatud summa- dele lisandub käibemaks.

Kas ma saan universaalteenus lepingut sõlmida ka oma lähedase eest?

Jah, kuid esmalt tuleb vormis- tada volitus, mis annab õigused teise isiku elektriostuga seotud toiminguid hallata. Eesti Energia klient saab seda teha kas Eesti Energia e-teeninduses või tavakirjaga saadetud liht- volituse teel. Lihtvolitus tuleb saata aadressil Eesti Energia klienditeenindus, Lelle 22, 11318 Tallinn.

Aiajäätmete metsa alla viimine soodustab võõrliikide levikut

Sügisese koristustööd aias toovad kaasa aiajäätmete tekke, millest on vaja vabaneda. Mõnikord viiakse aiajäätmeloodusesse – metsa alla, võsa vahele. Selliste jäätmatega võime levitada tahtmatult loodusesse võõrliike, mis ohustavad kohalikku elusloodust.

Sügisel aiakoristusel kogutud puulehed, niidetud muru ning muud aia- ja haljastajajäätmel on küll kõdunev praht, kuid seda ei tohi viia metsa alla, võsa vahele ega kuhugi mujale loodusesse.

Ära lõigatud lillepealsete, õunte ja lehehunnikuga võib viia aiaist välja soovimatuid kahjureid, kus need võtavad uue elupaiga omaks ja hakkavad arvukalt ning kontrollimatult paljunema. Sealt jõuavad nad aga varem või hiljem taas kellegi teise koduaeda ja lõpuks ei suuda keegi nendega enam midagi ette võtta.

Nii on juhtunud näiteks hispaania teeteo ja mustpeanälkjaga. Mõlemad nälkjad toituvad meelsasti aiasaadustest. Neid ei tasu aga segi ajada meie kodumaiste nälkjalikega, kes ohtu ei kujuta, vaid on osa siinsest elurikkusest. Võõrnälkjaliikide tuvastamisest, ennetusest ja tõrjest saab lugeda Keskkonnaameti kodulehelt: <https://keskkonnaamet.ee/elusloodus-looduskaitse/voorliigid/voornalkjad>.

Lisaks võõrnälkjatele suurenevad aiajäätmete loodusesse viimisega ka muude võõrliikide levialad. Näidetena siinkohal karuputk, pargitatar ja verev lemmmalts. Koos maha langenud hobukastani lehtedega laieneb ka hobukastani-keerukoi asurkond. See on pisiliblikas, kelle vastsed kahjustavad hobukastaneid, muutes nende lehed pruuniks. Hobukastani-keerukoi

Verev lemmmalts

kohta saab infot Keskkonnaameti Facebooki lehelt.

Tagajärgedega tegelemisest oluliselt lihtsam on probleemide ennetamine. Selle asemel, et aiajäätmel metsa alla viia ja nõnda võõrliikide levikut soodustada, on võimalik selliseid jätmeid kompostida ja hiljem koduaia väärtustada. Häid nõuandeid kompostimise kohta leiab näiteks Internetist Kompostiljoni veebilehelt <https://www.kompostiljoni.ee/>.

Kohalik omavalitsus saab jätmete kogumist ja äraandmist korraldada jäätmehooldus- või heakorraeskirjaga. Mitmetel kohalikel omavalitsustel on jäätmejaamadega kokkulepe, mis võimaldab elanikel sellised jätmed ära anda tasuta. Seda võimalust tasub uurida kodukoha omavalitusest.

Eesti loodus on meie ühine rikkus. Aita seda hoida, ära las võõrliikidel seda ohtu seada!

Maris Sepp
Keskkonnaameti
looduskaitse korraldamise
osakonna projekti
peaspetsialist

Aiaprügi looduses. Fotod: Eike Tammekänd

AIAPIDAJA MEELESPEA

- Ära too oma aeda võõrliike! Mõtle hoolega, mida ja kust oma aeda tood.
- Tõrju keelatud võõrliigid oma aiaist ise. Loe lisaks: www.keskkonnaamet.ee/voorliigid
- Mis kasvab Sinu aias, hoia oma aias.
- Mis vohab hästi Sinu peenras ja lämmatab teisi liike, on suur nuhtlus ka looduses.
- Ära vii aiajätmeid loodusesse! Komposti need oma aias või käitu vastavalt kohaliku omavalitsuse juhistele ja võimalustele.
- Kui vajad võõrliigi tõrjeks nõu või soovid invasiivse võõrliigi kasvukohast teatada, kirjuta info@keskkonnaamet.ee.
- Võõrnälkjatest teavita Keskkonnaameti nutirakenduse kaudu teokaart.keskkonnaamet.ee: <https://survey123.arcgis.com/share/f50da40017564ae28439e93aefc44159>.
- Kui märkad looduse prügistajat või ebaseaduslikku jäätmevõõrliiki, teata sellest riigiinfo telefonile 1247.

Maa uus väärtus selgub oktoobri viimasel päeval

Tänavu toimub 21 aasta järel taas maade korraline hindamine, mis annab objektiivse ja ajakohase info maa turupõhise väärtuse kohta. Maa uus väärtus on alates 31. oktoobrist Maa-ameti veebilehel kõigile huvilistele kättesaadav.

Kuidas maa korraline hindamine toimub?

Maa korralise hindamisega määratakse üheaegselt kõikidele Eesti maaüksustele ligikaudne turupõhine väärtus ehk maa maksustamishind. Hinnatakse ainult maad, ei hinnata kasvavat metsa ja ehitisi. Hindamisel paikaatlust ei tehta, tulemused arvutatakse andmekogude andmetele tuginedes ja hindamismudeleid kasutades. Väärtus arvutatakse toimunud tehinguhindade võrdlemisel ja kohandamisel hinnatava maa omadustega.

Hindamist teeb Maa-amet koos kutseliste kinnisvara hindajatega. Maaomanik ei pea tegema muud, kui üle kontrollima oma maa andmete õigsuse andmekogudes peale hindamistulemuste avalikustamist alates 31.10.2022, soovitatult ühe aasta jooksul. Hindamise aluseks olnud tehinguhindadega tutvuda ei ole võimalik, sest nendele ligipääs on piiratud isikuandmete kaitse reeglitega.

Kuidas hakkab uus hindamine mõjutama maamaksu?

Korralise hindamise tulemusel leitud maa maksustamishind on aluseks ka maa maksustamisel. 2022. ja 2023. aastal arvutatakse maamaks veel varasema, 2001. aasta maa maksustamishinna alusel. 2022. aasta hindamise tulemusi hakatakse maksustamisel kasutama alates 2024. aastast. See, milliseks kujuneb iga maaomaniku maamaks, selgub alles 2023. aasta lõpus, kui Maksu- ja Tolliamet arvutab uued maamaksud. Maamaksu arvutamiseks kasutatakse lisaks Maa-ameti hinnatud maa väärtusele ka kohalike omavalitsuste määratud maamaksuäärased ning iga konkreetse maatükiga või maaomanikuga seotud maksumoodustuste või maksuvasustuste andmeid. Kohalikud omavalitsused kinnitavad uued maamaksuäärased hiljemalt 1. juuliks 2023.

Kuna maa väärtus on viimase kahe kümnendi jooksul kordades kasvanud, siis on 2022. aasta maa maksustamishinnad samuti kordades kõrgemad kui praegu kehtivad 2001. aasta maa maksustamishinnad. Ära hoidmaks maamaksu hüppelist kasvu, on seadusega langetatud maksimaalseid maamaksuäärased 5 korda ning seotud piirang, et

maamaks ei saa tõusta rohkem kui 10% aastas.

Mis on maa hindamisel sel korral teisiti?

Eelmisel maa korralisel hindamisel (1993, 1996, 2001) olid kohalikud omavalitsused hindamise protsessi aktiivselt kaasatud ja piirkondades olid veidi erinevad lähenemised. Seekord viib hindamise läbi Maa-amet koos kutseliste hindajatega ühtse metoodika alusel.

Eelmisel korralisel hindamisel moodustati hinnatsoonid, hindamistulemuseks olid tsoonide hinnad maa sihtotstarbe ja kõlvikute kaupa, mille alusel tuli igale katastriüksusele maa maksustamishind eraldi välja arvutada. Seekord arvutatakse maa väärtus kohe igale maaüksusele.

Võrreldes varasemate hindamistega on praegu palju rohkem tehinguhindadeid, mis võimaldab kasutada automaatseid hindamismudeleid. See tähendab, et kõik arvutused tehakse automaatselt, kuid hindamismudelid (metoodika) on välja töötatud hindajate meeskonna poolt. Kui maaüksuse andmed andmekogudes muutuvad, siis arvutatakse hindamistulemus ümber kohe kui muutuvad maakatastri andmed, või aasta lõpus, kui muutuvad teiste andmekogude andmed.

Üleminek automaatsetele hindamismudelitele viib maa hindamise uuele tasemele, võimaldades saada maa väärtuse kohta ajakohast ja objektiivset infot. Lisaks maa maksustamisele, saab maa korralisel hindamisel leitud väärtuse andmeid kasutada ka lihtsamates tehingutes (servituutide seadmisel või maa müümisel ja rentimisel, kui sellel ei ole ehitisi või metsa), maa väärtuse kajastamisel raamatupidamises või uusi investeerimisvõimalusi hinnates. Tulemuste kasutamisel on oluline silmas pidada, et tegemist on masshindamisega, mille tulemus on statistiline üldistus. Samas korralise hindamise tulemused on oluliselt täpsemad kui senised Maa-ameti kinnisvara hinnastatistika võimalused (turuülevaated, päringukeskkond), kuna arvestavad iga maatüki omadusi. Edaspidi hakkab maa korraline hindamine toimuma regulaarselt igal neljandal aastal. See tähendab, et järgmine hindamine toimub 2026. aastal.

2022. aasta maa korralise hindamise tulemused avalikustatakse 31. oktoobril Maa-ameti veebilehel www.maaamet.ee. Sealt leiab ka rohkem infot hindamismetoodika ja hindamistulemuste kasutamise võimaluste kohta.

Suurkiskjate uuring Baltimaades

Käimas on kolme Baltimaad hõlmav ühisuuring inimeste suhtumise kohta suurkiskjatesse, mille abil soovime välja selgitada ühiskonnas hetkel valitsevat suhtumist suurkiskjatesse ning võrrelda käesoleva uuringu tulemusi eelmise, aastatel 2003-2006 läbi viidud uuringu tulemustega. Oma elutegevuse käigus puutuvad suurkiskjad aeg-ajalt kokku inimesega, mistõttu peab nende liikide kaitse- ja ohjamistevõime kavandamisel arvesse võtma ka inimeste suhtumist. Kahe uuringu vahel on nii ühiskonnas kui ka looduses toimunud mitmeid muutusi (linnastumise suu-

renemine, kiskjate arvukuse muutused, intensiivne metsaraie, lambakasvatuse ja mesinduse populaarsuse kasv), mis võivad mõjutada inimeste ja kiskjate vahelisi suhteid ning laiemalt ühiskonna suhtumist suurkiskjatesse.

Uuring toimub veebiküsitluse vormis ning sellele saab vastata siin: <https://survey.ut.ee/index.php/541634?lang=et> Samuti saab liikuda küsimustikku vastama juuresoleva qr-koodi abil. Küsimustiku täitmine võtab aega umbes 20 minutit ja palume see võimalusel lõpuni vastata. Täites küsimustikku, aitad kaasa nii suurkiskjate teaduspõhise-

male majandamisele kui ka konfliktide vähendamisele suurkiskjate ja inimese vahel.

Kontakt:
Tartu Ülikooli terioloogia õppetool, Maris Hindrikson (maris.hindrikson@ut.ee), Egle Tammeleht (egle.tammeleht@ut.ee) ning Harri Valdmann (harri.valdmann@ut.ee)

SUHTUMINE
SUURKISKJATESSE
BALTIMAADDES
2022

SPORDIUUDISED

Ammulaskmine

Ammulaskjate 2022. aasta hooaeg lõpetatu 10. septembril Häädemeeste staadionil valla lahtiste meistrivõistlustega. Võistlustel osales 20 ammulaskjat, neist kolm Soomest.

Vaatamata heale ilmale jäid tulemused keskpärasteks. Harjutuses JR 900 laskis ainukesena üle 800 silma meeste võitja Kaido Pärnoja. Esmakordselt üle aastate ei jõudnud meeste esikolmikusse Ain Järvesaar. Üllatuseks oli Madis Kivi teine koht meeste arvestuses. Tublilt esines naiste klassis Maarika Arka, kes saavutas kolmanda koha. Seenioride esikoht rändas Soome. Kunagine maailma-meister Lasse Löhfmel edestas meie Aleksander Karamaad 23 silmaga. Keskaegse ammuga võitis Meelis Pallo (AK Silex). Naiste võit läks Viljandisse, ikka Merike Kahkile.

Aasta lõpupeol autasustati 2022. aasta paremaid. Nendeks osutusid Merike Kahk, Kaid Pärnoja, Robert Järvesaar ja Arvi Eek.

2022. a Eesti parimad ammulaskjad. Foto: Ain Järvesaar

Naiste esikolmik. Foto: Ain Järvesaar

Juunioride parimad ammulaskjad

Sangpommisport

3. septembril said Häädemeeste spordihoones üle pika aja teoks Häädemeeste valla lahtised meistrivõistlused 10 erinevas kehakaalus meeste ja naistele.

Võistlustel osales 23 sangpommistõstjat Pärnumaalt, Järvamaalt, Tartumaalt, Jõgevamaalt ja Valgamaalt. Häädemeestelt osales seitse pommistõstjat.

Oma kehakaalude ja gruppide võitjateks tulid Siim Öitspuu ja Andrus Umal Häädemeestelt; Toni-Romerik Laius, Kahro Koit Koitla, Maribel Tamme ja Laura Kallas Audrust; Sergei Arbušovs ja Andres Metjer Jõgevamaalt; Aimar Roomet ja Karmel Teder Tõstamaalt.

Meie võistlejatest tulid teiseks Harry Näär ja kolmandaks Henry Näär, Klen Liiva, Rainis

Häädemeeste sangpommistõstjad peale autasustamist. Pildilt puudub Rainis Vesik. Foto: Roman Kattai

Vesik ja Hannes Maal.

Naiste +68 rebis 18. aastane Audru neiu Laura Kallas 10 minuti jooksul 16 kg sang-

pommi Eesti rekordiks 243 korda.

Aleksander-Tõnis Joarand

Veelkord Pärnumaa rannamängudest ja Eesti seeniorspordi võistlustest Viljandis

Septembrikuu Häädemeeste valla ajalehes kajastati küllaltki ladusalt rannamänge, kuid autoril oli jäänud kajastamata võistluste avaala pendelteatejooks. Võitjaks tuli Audru, kes edestas Häädemeeste valla võistkonda 1,5 sekundiga. Joosti koosseisus Kristi Uibu, Kairi Uibu, Andra Muhu, Maret Vilbaste, Ruth Järvesaar, Raul Pinta, Hendrik Hunt, Joonatan Pajuväli, Taavet Leppik, Rainis Vesik. Naiste II koha võrkpallivõistkonda kuulus lisaks eelmainitutele ka Maret Vilbaste.

Võistkondlikku esikohta saavutamast segas meeste võrkpalli neljas koht. Võistluspäeva hommikuks oli viiest mängijast kohal ainult Raul Pinta. Siamaani ei ole saanud võistkonna

Häädemeeste juhtkonnavõistlejad Ants Järv ja Egle Rumberg peale ammulaskmist koos Ain Järvesaarega. Foto: erakogust

kaptenilt selgitust, mis juhtus. Võrkpallimeeste au päästsid lisaks Raulile veel Hannes Maal, Joonatan Pakuväli ja Marten Kose.

Häädemeeste valla poolt tänan meie 42 liikmelist võistkonda, kes saavutas Audruga pingelises konkurents II koha.

Pärnumaa Karikasarja hõbekarikas tuli Häädemeeste valda

Meie valla ratsasportlane Annika Absalon on sel suvel saavutanud märkimisväärsed tulemused koos Kärbi talu tubli poni Shirleyga. Tänu Häädemeeste valla toetusele on Annika saanud osaleda nii vabariiklikel võistlustel kui ka ära käinud raja taga Leedus, kus toimus augusti algul 3-päevane maraton Audruvise ratsaspordikeskuses. Seal käis Annika lausa kahe hobusega ning koju toodi mitmeid esikohti ning esikolmiku kohti. Võidud on seda magusamad, et osalejaid oli igas parkuuris üle 100! Lisaks tublidele saavutustele Leedus võitsid Annika ja Shirley Pärnumaa Karikasarja poniratsanike üldarvestuses 2. koha. Sarjas oli kokku 7 etappi, nendest viiel sai Annika osaleda ning 4 etappi lausa võidet. Kui ratsapaar oleks kohal olnud kõik etapid, oleks ilmselt võit taskusse pandud, esikohast jäi puudu vaid mõni punkt.

Foto: Sigrid Absalon

Septembri keskel Valgerannas toimunud võistlustel oli tugev konkurents, mille käigus saavutas võistluspaar Pärnumaa Meistrivõistlustel poniratsanike arvestuses 3. koha ning 67 võistluspaari seast toodi 90 cm parkuuris koju võit! Pea igalt võistluselt, kus Annika ja Shirley kohal olid, toodi koju vähemalt esikolmiku koht ja

väga palju võite! Suur aitäh Lisette Eylandtile, kes meile võistlushooajal oma poni usaldas! Selleks aastaks on ametlik välivõistlushooaeg lõppenud, loodame, et ka järgmisel hooajal suudame valla lippu kõrgel hoida. Aitäh veelkord Häädemeeste vallale sportlase toetamise eest!

Sigrid Absalon

6.-7. augustil Viljandis toimunud seeniorspordi 55. spordimängudel kuulus Pärnumaa 60+ meeste võrkpallivõistkonda ka Tarmo Erenurm. Pärnumaa mehed saavutasid II koha. Samuti võistles Tarmo oma vanuseklassi kergejõustikuvõistlustel.

Aleksander-Tõnis Joarand

26. novembril kell 10 Häädemeeste Keskkoolis **MALEVÕISTLUSED**

27. novembril kell 9 **KABEVÕISTLUSED**

Vanuseklassid: mehed, naised, poisid, tüdrukud – kuni 15 a.

Valla auhindadele

TÄISKASVANUTE RÜHMATRENNID:

E 18.00-19.00 - JÕUSAALI RINGTREENING (Egle Vutt)

K 18.00 - 19.00 - JÕUSAALI RINGTREENING (Egle Vutt)

N 10.00 - 11.00 - HOMMIKUJOOGA 50+ (Kai Siidirätsep) al. 20.10

R 17.00 - 18.00 - STRONG (Egle Vutt)

R 18.00 - 19.00 - SHOWTANTS (Egle Vutt)

Kontakt: egle.vutt@haademeeste.ee, tel 58068636

Alustada võid ka endale sobival ajal ja võibolla sa ei peatugi!

VÄLJAKUTSE:
HOIA END VORMIS

03.10 - 28.12.2022
01.03 - 31.05.2023

Tegevused:

- trennid Uulu KSK-s
- tervislik toitumine
- kaalumine, mõõtmine
- ühisürutused
- FB toetusgrupp

SOOVI KORRAL
OSALE
VÕISTLUSTULES
JA VÕIDA
KEVADEL
INFRAPUNAMATTI!

Info ja registreerimine:
egle.vutt@haademeeste.ee
Fb Uulu Kultuuri- ja Spordikeskus

Eestis on kättesaadavad kõige uuemad COVID-19 vastased vaktsiinid

Eestis on kättesaadavad Omikroni alamtüvede BA.1, BA.4 ja BA.5 vastu loodud vaktsiinid, millega on võimalik ennast vaktsineerida inimestel, kellel on tegemata esimene või teine tõhustusdoos.

Omikroni alamtüvede vastu mõeldud vaktsiine kasutatakse tõhustusdoosideks ning inimest, kes on läbinud esmase vaktsineerimiskuuri ja läheb saama kas esimest või teist tõhustusdoosi, vaktsineeritakse uue modifitseeritud vaktsiiniga. Esmase vaktsineerimiskuuri puhul vaktsineeritakse endiselt seni kasutusel olnud monovalentsete vaktsiinidega.

„Kohandatud vaktsiinid on järkjärgult jõudmas vaktsineerijateni ning riskirühma kuuluvad inimesed, kelle viimasest vaktsiinidoosist või põdemisest on möödas kuus kuud, saavad end vaktsineerida uue vaktsiiniga,“ rääkis Tervisekassa vaktsineerimise koordinaator **Hanna Jäe**.

Inimestel on võimalik ennast vaktsineerida maakonnahaiglates, perearsti-

keskustes ja vaktsineerimispunktidest üle Eesti. Perearsti juures vaktsineerimiseks peaks inimene võtma ühendust perearstikeskuse registratuuriga. Kõik liikumisraskustega inimesed saavad vaktsineerija kutsuda koju, selleks tuleks samuti ühendust võtta oma perearstiga või helistada Tervisekassa klienditeeninduse telefonile +372 669 6630.

Lisaks sellele on võimalik inimestel ennast vaktsineerida apteekides. „Apteekides saab vaktsineerida ka peale tööpäeva lõppu ja nädalavahetustel, kokku 12 linnas ning enam kui 30 apteegis. Kõik apteegid, kus on võimalik vaktsineerida, on leitavad veebilehel www.vaktsineeri.ee. Soovitame ette registreerida, aga kui vaktsineerijal ei ole parasjagu teisi broneeringuid, saab vaktsiinist ka lihtsalt kohale minnes,“ ütles Eesti Proviisorapteekide Liidu juht **Ly Rootslane**.

Vaktsineerimise info asub veebilehel www.vaktsineeri.ee, kus on kirjas informatsioon kõikide vaktsineerimis-

kabinettide registreerimise ja lahtiolekuaegade kohta igas maakonnas. Aega saab broneerida digiregistratuuris (www.digiregistratuur.ee) juhul, kui viimasest vaktsiinidoosist on möödas vähemalt kuus kuud. Meditsiinilist nõu saab küsida perearsti nõuandetelefonil 1220 ja üldistele vaktsineerimisega seotud küsimustele korraldaja informatsiooni Tervisekassa klienditeeninduse telefonil +372 669 6630.

Teise tõhustusdoosi võiksid eeskätt teha üle 60-aastased eakad ja riskirühma kuuluvad enam kui 12-aastased inimesed, keda ohustab koroonaviirusesse haigestumine ja selle raske kulgu kõige enam. Teise tõhustusdoosiga on võimalik ennast vaktsineerida ka nendel inimestel, kes riskirühma ei kuulu.

Sander Rajamäe

Tervisekassa pressiesindaja

TERVISEKASSA

Oktoober on suitsetamisest vabanemise kuu

Oktoobris kutsub Stopptoober suitsetajaid osalema 28 päeva väljakutses, eesmärgiga hoida 28 päeva suitsetamisest. Uuringud on näidanud, et nelja suitsuvaba nädala järel on suitsetamisest lõplikult loobumise õnnestumise tõenäosus tervelt viis korda kõrgem.

„Oktoober on ideaalne aeg suitsetamisest loobumiseks. Vihmaste ja jahedate ilmadega suitsetamiseks sobiva koha leidmine on tüütu ja lihtsam oleks mitte suitsetama minna. Samas ei maksa arvata, et suitsetamisest loobumine nii kergelt käibki. Päevapealt ja ilma ühegi abivahendita õnnestub suitsetamisest loobuda vähestel. Seega tasub kaaluda suitsetamisest loobumist soodustavaid tooteid, et suitsunälga peletada ja suitsetamisest loobuda,“ selgitas mittetulundusühingu NNA Suitsuvaba Eesti juhatuse liige Ingmar Kurg.

Stopptoober toimub Eesti neljandat korda. Selle eeskujuks on Ühendkuningriigis juba 12. korda toimuv samanimeline Inglismaa Terviseameti algatus.

Miljonid inimesed on seal aastate jooksul Stopptooberiga liitunud ja suur hulk neist on saanud ka suitsuvabaks. Neil, kel ei ole esimesel korral õnnestunud suitsuvabaks saada, on Stopptooberi 28 suitsuvaba päeva väljakutse võtnud vastu mitmel korral ja lõpuks ikkagi suitsuvabaks saanud.

„Suitsetamisest loobumist ei ole mõistlik endale keerulisemaks teha kui see juba on. Suitsunälja tõttu ei pea kannatama, osad on kasutanud apteegikaupu nagu nikotiinirõõtsi või -plaastreid, teised aga e-sigaretti või muid vähem kahjulikke alternatiive. Suitsetamisest loobumise alustamine on suur muutus, mistõttu on oluline läbi mõelda, kuidas rutiiniks saanud suitsetamiskorrad asendada. Kes hommikusöögi järgselt oli harjunud suitsetama on sageli asendanud suitsetamise mõne suitsetamisest loobuda soodustavat toote kasutamisega,“ kirjeldas Ingmar Kurg.

Esimene suitsetamisest loobumise positiivne mõju avaldub juba 20 minutit pärast viimase sigareti suitsetami-

sest, mille järel pulss hakkab normaliseeruma. Kaheksa tundi hiljem on hapniku tase veres normaliseerunud ja vingugaasi kogus vähenenud juba poole võrra. 48 tundi hiljem on kogu vingugaasi kehast väljunud, kopsud hakkavad end puhastama ning maitse- ja lõhnataju paranema. Järgnevate nädalate ja kuudega paraneb vereringe ja kopsude töö ning tulemusena on energiat rohkem ja hingata kergem. Aasta pärast on infarkti oht vähenenud poole võrra. Kümne aasta pärast on kopsuvähi risk langenud poole võrra, võrreldes suitsetajaga. 15 aasta pärast on infarkti risk võrdne inimesega, kes ei ole kunagi suitsetanud. Mida varem suitsetamisest loobuda, seda kiiremini saab osa suitsetamisest loobumise saadavast kasust.

Lähemalt saab suitsetamisest loobumise viisidega tutvuda stopptoober.ee veebilehel.

Lisainfo:

Ingmar Kurg

NNA Suitsuvaba Eesti

Kodunõustamine aitab luua turvalise ja ohutu elukeskkonna

94-aastane Aino elab kolmekordse majas koos oma pensionialise mäluhäiretega pojaga. Ühel ööl ärkas Aino naaber kõrvalkorteri suitsuanduri piiksumise peale ja oma korterist väljudes tundis suitsulõhna. Naaber tegutses kiiresti: helistas hädaabinumbri 112 ja läks Aino ukse taha koputama. Aino õnneks oli ta unustanud korteriuksed õhtul lukustada ja naaber pääses kiiresti suitsu täis korterisse. Hiljem selgus, et enne magama minekut olid elanikud jätnud töötavale elektripliidile plastmasskausi, mis seal põlema läks. See juhtum lõppes õnnelikult – inimesed jäid terveks ja ka kodu jäi neile alles tänu töökorras suitsuandurile ja tähelepanelikule naabrile. Juhtum andis aga kogu majarahvale palju mõtteainet, kuidas edaspidi sarnaseid olukordi vältida.

Päästeameti tegevuse üheks väga oluliseks eesmärgiks on turvalise elukeskkonna kujundamine, inimeste elu, tervise ja vara ohustavate sündmuste ennetamine ning võimalike ohuolukordade kaardistamine. Selleks viib Päästeamet läbi koduohutusalast nõustamist inimeste kodudes, kus üheskoos vaadatakse üle ja hinnatakse erinevaid ohte ning abistatakse lahenduste leidmisel. 2021. aastal tegid Päästeameti töötajad kokku peaaegu 22 000 kodunõustamist üle 44 000 inimesele.

Pöördu julgelt lähima päästekomando poole

Kodunõustamisi viivad enamasti läbi lähima päästekomando päästjad, kes koos inimesega vaatavad üle küttekolded, elektrisüsteemi, kohustuslike andurite olemasolu ja seisukorra, kodulähedaste vee kogude turvalisuse ning selgitavad kriisivarude ja hädaolukoraks valmistumise vajalikkust. Oma ala ekspertidena annavad nad head nõu. Kodunõustamine on alati vabatahtlik ja trahve ega ettekirjutusi karta ei tasu – ees-

märk on, et kodu oleks ohutu. Näiteks paigaldavad päästjad vähekindlustatud peredele või elanikele vajadusel ise puuduolevad andurid või muud abivahendid, abi võib saada ka küttekollete ja elektrisüsteemide korrastamisel (projekt Kodud Tuleohutuks), erivajaduste puhul abistatakse erilahenduste loomisega.

Käesoleval aastal on jätkuvalt võimalik anda märku kodunõustamise vajadusest kas iseenda, oma lähedase või abivajaja kodus. Kõige lihtsam on sellest teada anda, helistades riigiinfo telefonile 1247 või kirjutades rescue@rescue.ee. Oma kodu tuleohutust saab igaüks testida veebilehel kodutuleohutuks.ee. Päästeamet tuletab siinkohal meelde, et ohutus algab meist endast, seega enne kütteperioodi algust tuleks üle vaadata ka kõik hoonetes paiknevad küttekolded või lasta seda teha kutselisel korstnapühkijal. Unustata ei tohi saunas paiknevaid küttekahi, sest Päästeameti andmetel on saunapõlengud saagenud - mullu põles ligi 100 sauna.

Mõni päev hiljem, kui suurem ehmatas möödas, viisid päästjad Aino juures läbi kodunõustamise, mille käigus soovitati pliidi paigaldada pliidiavalur, korteriuksel aga seespoorne libliklukk. Aino korteriuksel tagavaravõti soovitati lisaks lähedastele anda ka usaldusväärse naabri kätte. Korterrisse paigaldati uus pikendusjuhtmega suitsuandur, et andurit oleks lihtsam vaigistada, kui see näiteks lihapraadimise tõttu käivituma peaks. Kuna Aino poeg suitsetab siseruumides, soovitasid päästjad võtta kasutusele raskesti süttiva voodipesu. Aino nõusolekul teavitati päästjad valla sotsiaaltöötajat, et koostöös kõik soovitatud abimeetmed ka Aino koju jõuaksid.

Pilleriin Kurg

Päästeameti ennetusosakonna nõunik

Eakate kukkumised kodus on tõusuteel!

Päästeamet on aasta-aastalt kohanenud keskkonna muutuste ja vajadustega, et tagada suurem turvalisus ühiskonnas. Olemasolevate probleemide kõrvale kerkivad esile uued väljakutsed, mis mõjutavad Päästeameti panuse tulemuslikkust. Seega on loomuliku arenguna laienenud Päästeameti tegevusvaldkonnad ja teenuste valik.

Üks päästeameti tuvastatud kitsaskohadest, mis vajab pikemas perspektiivis terviklikku käsitlust ja toob kaasa olulisi muutusi ka asutuses endas, on koduvigastused. Suur osa õnnetustest juhtub inimestega kodudes, sh on viimastel aastatel esile tõusnud kukkumistest tingitud veenõnned. Päästeametil on soov pöörata ühiskonna tähelepanu erinevatele koduses kesk-

konnas olevatele ohtudele ja nendest tulenevate vigastuste vähendamisele.

Päästjad käivad sageli väljakutsel, kus vanemad üksi elavad inimesed on kodus kukkudes viga saanud ning ei suuda enam ise püsti saada ega liikuda. Halvemal juhul ootab kannatanu abi tunde, enne kui keegi naabritest või möödujatest appihüüdeid kuuleb või mõni lähedane hädasolijast teada saab. Eakate ja liikumisraskustega inimeste kodud on kasulik tõsiste tagajärgedega kukkumiste ennetamiseks kohandada. Selleks saab abi ja nõu küsida valla sotsiaallala töötajatelt.

Vältimaks kukkumisi...

Käitu ise ohutult!

- hoiu füüsilist toonust – liigu ja võimle
- käi regulaarselt tervisekontrollis
- raskete ja ronimist nõudvate maja-

pidamistööde puhul palu abi

- riietu istudes
- püsti ja istesse tõuse rahulikult ja aeglaselt
- võta korrektselt arsti määratud ravimeid

- vajadusel kasuta automaatset ravidosaatorit

Kohanda kodu ohutuks!

- eemalda või kinnita lahtised vaibad ja katted
- varusta kõik trepid käsipuuga
- eemalda või kinnita ebastabiilsed (logisevad või suisa katkised) mööbliesemed
- hoiu liikumisteed vabad
- kasuta öösel liikudes valgust ja võimalusel automaatset valgustust!
- aseta enimkasutatavad esemed käepärastele kõrgusele
- kasuta vannitoas vajadusel käepidemeid, dušiist, kõrgendatud tualetipott
- vajadusel vaheta välja vann
- väldi kodus rippuvaid kangaid
- lase välja vahetada või karestada libedad põrandapinnad

- kasuta kummitallaga või nuppudega susse või sokke
- kanna talvel libisemiskindla tallaga jalanõusid

Võta abiks tehnilised vahendid!

- lepi lähedase või naabriga kokku igapäevased regulaarsed suhtlusviisid. nii saavad lähedased veenduda, et sinuga on kõik korras.
- hoiu pidevalt häirenappu või telefoni enda juures (küljes)
- vajadusel varusta kodu häiret saatva liikumisanduriga.

Päästeamet
www.rescue.ee

PÄÄSTEAMET

Kuidas tagada väikelapsele terved ja tugevad hambad?

Hammaste tervise headele harjumustele pannakse alus juba väikelapse eas ning veelgi varemgi, kuna lapse hammaste arengut mõjutab oluliselt ema raseduseaegne toitumine. Apteeker selgitab, mida vanemad väikelaste hammaste tervise hoidmiseks jälgima peaks ning jagab nippe lastele hambahoolduse lõbusamaks muutmiseks.

Benu Tõrva Keskapteegi pro- viisor Virge Sokka sõnul peab lapsevanem päris pikalt ham- mastest hoolduses kaasa lööma ning hambaarstid soovivad lapsele kuni koolieani hamba- pesul abiks olla. “Hammaste pesu tuleks alustada esimeste hammaste lõikudes. Kohe ei ole muidugi vaja kasutada hamba- pastat. Esmalt on oluline lap- sele tutvustada hambaharja ja harjutada hambapesurutiini,” rõhutab Sokk. “Hambaid pes- tes tuleb jälgida, et kõik hamba pinnad saaksid korralikult üle harjutud ning seepärast ongi lapsevanema abi vajalik,” sel- gitab apteeker.

Hambad vajavad puhkust

Lisaks hambapesule on väga oluline anda hammastele puhkust. “Söögikordade vahele peaks jääma vähemalt kaks tundi, et hambad saak- sid puhata ja sülg jõuaks toi- dust tekkinud happerünnaku neutraliseerida,” räägib Sokk. “Kõik toidud mingil määral kahjustavad hambavaipa, sest söömisel tekivad suhu happed ja suhkru. Seetõttu on toi- dukordade vahelised pausid ja näksimise vältimine hammaste tervise jaoks väga oluline.”

Lisaks soovib apteeker väl- tida lapsele lutipudelil mahla või muude suhkruga jookide

andmist. Vältida tuleks ka pulga- ja lutsukomme, sest nende puhul on suhkur pikalt hammastega kontaktis. “Suu- rema lapse hammastele mõjub halvasti ka lutipudelil piima joomine, seepärast on oluline hakata last aegsasti harjutama nokaga tassist või tavalisest kruusist jooma,” rõhutab Sokk. “Üheks ohuks väikelaste hammastele, mida sageli ei teadvustata, on lapsevanema enda suus olevad bakterid. Ehk lapse lusikat, luti ega toitu ei tohiks esmalt endale suhu panna ja siis lapsele anda,” sel- gitab apteeker.

Lutt ei tohiks olla tundide kaupa suus

Apteekri sõnul võivad nii luti kui ka sõrme imemine muuta lapse hambumust. “See mui- dugi ei tähenda, et kohe, kui beebil hambad lõikuvad tuleks lutt ära võtta, vaid jälgida, et lutt poleks kogu päeva lapsel suus ja seda eriti suuremate laste puhul,” räägib Sokk ja lisab, et hambumuse seisukohalt on oluline lutitamine mõistlikul ajal lõpetada.

Hammaste tervis saab alguse loote eas

“Hammaste alged luuakse loote arengu käigus ja kui vunda- ment on nõrk, siis on lapsel ka

kehvad hambad, mis võivad laguneda ka vaatamata sellele, et laps peseb usinasti hambaid ja jälgitakse kõiki suuhügieeni reegleid,” rõhutab Sokk. See- tõttu on apteekri sõnul tähtis meele pidada, et lapse ham- maste tervise eest hoolitsemine algab juba varajases raseduses. “Ema peab toituma tervislikult ja mitmekülselt, et ei tekiks kaltsiumi puudust. Samuti on raseduse ajal tähtis tarbida omega-3-rasvhappeid.”

Vanema eeskuju ja muud nipid, kuidas hambapesu lõbusamaks muuta

“Kui hakata piisavalt vara harjutama, saab hambapesust rutiin ja polegi vaja mingit trikki, et see lapsele meeldiks,” räägib Sokk ja lisab, et positiiv- set eeskuju ja matkimisvõima- lust pakub lapsele see, kui pesta enda hambaid lapsega koos.

“Kui lapsele on ikkagi ham- bapesu vastumeelne, siis on igasugu abivahendeid, et tege- vust huvitavaks muuta. Näiteks kasutada liivakella hambapesu aja mõõtmiseks või elektrilist hambaharja koos äpiga, mis juhendab last hambapesul ja annab auhindu või medaleid tubli töö eest. Samuti saab teha lapsele näiteks hambapesu lehe, kuhu koguda kleepse,” loetleb Sokk võimalusi ning kutsub üles olema loov, et leida just oma lapsele sobiv motivatsioo- niallikas.

Hambahari peaks olema pehme

Laste hambaharjade valik on väga lai alustades näpuhamba-

harjast, mida saab lapsevanem kasutada ning lõpetades elekt- riliste hambaharjadega. “Igaüks saab valida endale meelepärase, aga jälgida tuleks, et hambahari oleks piisavalt pehme ja mahuks lapsele suhu,” rõhutab apteeker ja lisab, et alati ei saagi vaa- data hambaharja karbil olevat vanust, sest lapsed on kasvult väga erinevad.

Väikelaste hammaste hoolduse põhitõed

- Pese hambaid hommiku ja õhtul. Tekita sellest mõnus rutiin ja varu alati aega
- Alusta juba siis, kui lõiku- vad esimesed piimahambad (alguses sobib kasutamiseks näpuhari ja hambapasta kasutamine pole oluline)
- Tekita lapsele hambapesust mõnus harjumus, tee seda läbi mängu. Kui laps ilmutab huvi ise hambaharja hoida ja kasutada, siis luba tal seda teha ning pese kindlasti lapse hambad ise üle
- Pese ka oma hambaid lapsega koos, sest väikelapsed õpivad matkides
- Toidukordade vahele jäta 2-3 tunnine paus
- Välti suhkruisaldusega joo- kide, maiustuste kasutamist. Parim jook on vesi.
- Ära anna beebile lutipudelil mahla ega muid suhkruga jooki
- Ära pane lapse luti ega lusi- kat oma suhu
- Kiida alati last tubli hamba- pesu eest

Lisainfo:
Benu apteegid

AS Kuusakoski „Nutijaht 2022” reeglid

Kampaania korralduse eest on vastutav:

AS Kuusakoski
<https://www.kuusakoski.com/et/estonia/uudised/2022/nutijaht-2022/>
Telefon: 13660, E-post: firma@kuusakoski.com

Kampaania tingimused

- Keskkonnakampaania vanaelektroonika seadme- test vabanemisest toimub vahemikus 22.08.2022-30.11.2022.
- Osaleda saab nii üksi kui gruppidega – oluline on, et oleks vastutav täiskasvanud isik, kes vanaelektroonika osakonda viib.
- Kampaania raames on oodatud järgnev vanaelekt- roonika: arvutid, tahvelar- vutid, telefonid, nutikellad, juhtmed ja laadijad.
- Kampaania raames loo- sitakse kõikide osalejate vahel kuni 100-le inimesele pääsmed virtuaalsündmu- sele, mis toimub 2023. aasta alguses. Lisaks toimub kõi-

kide osalejate vahel 1000€ väärtuses Telia e-poe kinke- kaardi loos.

- Loosis osalemiseks peavad olema registreerimisvormis (vt veebiaadress) kõik nõutud väljad täidetud.
- Kampaania loosimine ja võitja teavitamine toimub hiljemalt 15.12.2022.
- 1 hää = 1 kampaania- kood, osaleda saad üksi või mitmekesi (ülempiiri pole). Häälte arv ei sõltu kampaania käigus toodud elektroonika kogusest. Kõik osalejad reastatakse Excelis. Seejärel loositakse auhinnad funktsiooni „randbetween“ abil. Võidud antakse üle hiljemalt 15.01.2023. Võitjatele saadetakse info e-kirjaga vastavalt esitatud andmetele. Kui võitjaid ei õnnestu korraldajast mit- tesõltuvatel põhjustel (nt vigane e-posti aadress) kätte saada 1 kalendrikuu jook- sul, arvatakse võitja auhin- nast loobunuks ja tehakse kordusloosimine.
- **Lisainfo TASUTA lühi- numbrilt 13660 või kam- paania@kuusakoski.com.**

Pretensioonide lahenda- mise kord ja tähtaeg

Pretensioonide esmane lahenda- mine toimub AS Kuusakoski vastavas esinduses või tasuta infotelefonil 13660. Pretensioo- nid ja vaidlusküsimused, mis ei ole mingil põhjusel lahenda- datavad AS Kuusakoski klien- diteeninduses või telefoni teel, tuleb saata kliendil kirjalikult e-kirja või tavaposti vahendusel AS Kuusakoski peakontorisse: e-post firma@kuusakoski.com ja aadress Betooni 12, 11415 Tallinn.

Kirjalikud pretensioonid saavad vastuse 7 (seitsme) kalendripäeva jooksul alates nende laekumise hetkest. Pre- tensioonide ja vaidlusküsimuste vastutav isik on AS Kuusa- koski juhatuse assistent Hille Korindt.

Kampaania isikuandmete töötlemise kord

1. Kampaania käigus esitatud isikuandmed on kaitsitud ja AS Kuusakoski töötleb neid vastavalt seaduse nõuetele kampaania läbiviimise ees- märgil.
2. Kampaanias osalejad anna-

vad AS Kuusakoskile nõus- oleku töödelda esitatud andmeid järgnevatel ees- märkidel:

- Andmete analüüsimiseks ja andmete kohta kokku- võtete tegemiseks;
 - AS Kuusakoski poolt kampaaniaga seotud info edastamiseks.
3. Isikuandmeid ei edastata kolmandatele isikutele või koostööpartneritele, v.a võitjate info võitude kätte- toimetamiseks.
 4. Kampaanias osaleval grupil on õigus saada lisainfot AS Kuusakoski poolt isikuand- mete töötlemise kohta, kui seadus sellist õigust ei piira. Osalejal on õigus nõuda eba- õigete isikuandmete paran- damist.
 5. Osalejal on õigus igal ajal keelata esitatud andmete kasutamine otseturustuseks saates vastava kirja aadressil Betooni 12, 11415 Tallinn (AS Kuusakoski) või e-mai- lile firma@kuusakoski.com.
 6. Isikuandmete vastutav töötleja on AS Kuusakoski, registrikood 10167439, Betooni 12, 11415 Tallinn.

KAITSELIIT VALVETEENISTUSE OSAKOND

> VALVUR (ÄMARI / PALDISKI)

> SINU TÖÖÜLESANDED

- Kaitsta ja valvata valveteenistuse osakonna kaitse alla antud valveobjekte ning tagada sellel asuva vara, isikute ja informatsiooni puutumatuse ning turvalisus

> OOTAME SINULT

- Eesti Vabariigi kodanik ja vanus vähemalt 19 aastat
- Eesti keele oskus kesktasemel
- Vastad Kaitseliidu tegevliikmeks vastuvõtmise tingimustele
- Üldfüüsilise testi sooritamist vähemalt 160 punktile
- Töötervishoiu arstikontrolli läbimist
- Valmisolekut läbida Kaitseliidu valveteenistuses töötava valvuri 2-nädalase erialakursus (tasustatud)
- COVID vaksineerimise tõendi olemasolu või valmisolekut vaksineerimiseks

> LISAINFORMATSIOON

EELISE ANNAVAD

- Eelnev turvatöö kogemus
- Kaitseliidu ja/või kaitseväge taust
- Kaitseliidu liikmelisus

> OMALT POOLT PAKUME

- Graafiku alusel vahetustega ja paindlikku tööaega (24h vahetus)
- Arenguvõimalusi ja tööalast väljaõpet
- Kaasaegseid töötingimusi ja varustust
- Stabiilset sissetulekut
- Sportimisvõimalusi
- Usaldusväärsset ja kindlat töösuhet
- Meeldivat ja kokkuvõivat meeskonda

> TEENISTUSTASU

- 5,40 eurot/tunnis

> TÖÖAEG, -KOHT JA TÖÖLE ASUMINE

- Täis ja osaline tööaeg, graafiku alusel, Ämari ja Paldiski

> KANDIDEERIMISE TÄHTAEG

- Tähtajatu

Kontakt tel: 5309 7249

LEMMIKLOOMAHOTELL

Häädemeeste lähedal koertele ja väikeloomadele, kus on liigikohane majutus ning armastav ja kogenud hooldus.

UUDISHIMULIK?

Lisateave aadressil:
www.pihlaka-koeramaja.ee

Garaažide tootmine & paigaldamine

Garaažid valmivad arvestades kliendi erisoovide ja nõudmistega. Võimalus on valida garaaž ka meie näidiste hulgast.

Tehasepaketi hinnad al 17 000 €, tehasepakett ei sisalda siseviimistlust.

Lisainfo: raimond@timberelement.ee • tel 5687 4650

Pakume küttepuude saagimise ja lõhkumise teenust mobiilse halumasinaga Pilkemaster EVO36 tellija poolt soovitud asukohas.

Masin võimaldab lõhkuda 25-60 cm pikkuseid halge. Puidu suurim läbimõõt 36 cm. Käivitav elektrimootorilt, vajalik minimaalselt 3x16 amprit.

Hind: Ahjupuu 15 eurot/tihumeeter
Pliidipuu 17 eurot/tihumeeter

OTT JUURIKAS / TELEFON: 5845 4442

* RÕIVASTE PARANDUS

* ÕMBLUSTÖÖD

(naha ja karusnaha tööd)

Kui Sul on idee aga puudub teostaja - võta julgelt ühendust!

Telefon **+372 5346 0705**

e-post: anreka13@gmail.com

Lohu tee 1 Lepaküla, Häädemeeste vald, Pärnumaa

KORVTÕSTUKI RENT

Tõste kõrgus: 13 m

Maksimaalne kaugus tõstukist: 5,8 m

Kandevõime 215 kg

Veetav auto järelhaagisena.

Asukoht: Häädemeeste vald, Pärnumaa

Pakume ka korvtõstukiga ohtlike puude langetamise teenust.

OTT JUURIKAS / TELEFON: 5845 4442

TASUTA TÖÖKOTTA JA TAGASI!

Head valla inimesed!

Tuleme teile appi – suvel suure niitmisega väsinud masinad **toome tasuta Tanni remondikotta hooldusesse (või remonti)** ning pärast teile koju tagasi. Teie tasute ainult reaalse remondi eest.

Kampaania kehtib Pärnu linnas ja maakonnas asuvale suuremale niidutehnikale, mida te sõiduautoga ei saa vedada, st traktorid ja raiderid.

Remonditööde järjekorrad ei ole hetkel üle mõistuse pikad, kui ei ole vaja juurde tellida varuosi, mida meie laos ei ole. Üldiselt saame nädalaga hakkama.

Transpordi tellimiseks palun helistage **443 8686**.

Tanni kauplus

Suur-Jõe 50, Pärnu

tel: 443 8686

E-R 9-18, L 9-15

www.tanni.ee

Õnnitleme septembrikuu sünnipäevalapsi!

27.09	ELLEN ARUSOO	93	Majaka küla
13.09	EVALD TALTS	91	Jaagupi küla
13.09	LIVIA LANG	90	Treimani küla
20.09	IMBI MENGEL	90	Võiste alevik
28.09	VELTA HOLM	90	Metsapoole küla
22.09	VIIVE MIILIMÄE	88	Võiste alevik
02.09	KOIDU HEIN	86	Võiste alevik
21.09	ELLA KASK	86	Laadi küla
09.09	LAINA ARUKASK	85	Rannametsa küla

Toimetust palub vabandust hilinenud õnnitluste pärast.

Õnnitleme oktoobrikuu sünnipäevalapsi!

24.10	FEODOR LEINASAAR	101	Jaagupi küla
01.10	SALME TERREPSON	92	Häädemeeste alevik
09.10	ILSE KESKÜLA	92	Treimani küla
14.10	MARIYA MEMI	92	Reiu küla
27.10	JUTA TALTS	91	Massiaru küla
18.10	LINDA KUKK	89	Orajõe küla
05.10	NEEME-JOHANN HOLM	88	Laadi küla
27.10	ELLA KOLLA	88	Laadi küla
21.10	LAINA SUUR	87	Uulu küla
12.10	URVE KASK	86	Leina küla
18.10	ELLI LIHTNE	86	Rannametsa küla
27.10	SVETLANA MOKHNACHEVA	86	Reiu küla
07.10	LUULE TOOM	84	Tahkuranna küla
16.10	AHTO JÜRIVETE	84	Arumetsa küla
19.10	MAIE MANNER	84	Penu küla
05.10	HELLE-MAI MÄNNI	83	Sooküla
15.10	LINDA ORAV	83	Massiaru küla
16.10	INGE ADAMSON	83	Jaagupi küla
20.10	VIRVE KURM	82	Lepaküla
26.10	HELDUR STIMMER	82	Võiste alevik
27.10	ELVI VAIK	82	Ikla küla
13.10	LIA VAHER	81	Häädemeeste alevik
16.10	AIMI LAANELA	81	Võiste alevik
27.10	PEETER KANGRUOJA	81	Metsaküla
13.10	VALTER ABAR	80	Uulu küla
07.10	LIIDA MENGEL	75	Võiste alevik
09.10	AARE KRAAK	75	Uulu küla
12.10	ANTS VALLAOTS	75	Häädemeeste alevik
19.10	MIKKO SAKARI KOIVISTOINEN	75	Tahkuranna küla
23.10	EUGENIA LOLA ALBINI	75	Laadi küla
30.10	IMBI ILVES	75	Võiste alevik
06.10	HELE EINMANN	70	Reiu küla
27.10	VILMA KALLAS	70	Penu küla
01.10	ENE RAHUORG	65	Uulu küla
04.10	SVETLANA NAHKSEP	65	Krundiküla
06.10	TIJU HUNT	65	Treimani küla
09.10	ANDRES VÄLJAPÕHI	65	Uulu küla
02.10	SIRLI TOOMELA-LÄÄTS	60	Uulu küla
06.10	TIIA JAANISTE	60	Lepaküla
06.10	EDA KUUSIK	60	Soometsa küla
20.10	KAI SIIDIRÄTSEP	60	Tahkuranna küla

Vallaelanike soovil on avaldatud ka sünnipäevalapse elukoht küla täpsusega. Vallaelanikud, kes ei soovi oma sünnipäeva avaldamist lehes, peaksid sellest teatama e-posti aadressil toomas.abel@haademeeste.ee või telefonidel 446 4175; 5819 0592 hiljemalt eelneva kuu 15. kuupäevaks.

TOIMETUS

Väljaandja ja toimetust: Häädemeeste Vallavalitsus
Toimetaja: Toomas Abel
tel 5819 0592, e-post: toomas.abel@haademeeste.ee

Postiaadress: Vallaleht Liiviranna
Häädemeeste teenuskeskus
Pärnu mnt 13, 86001 Häädemeeste

Küljendus ja trükk: Hansaprint OÜ
Tiraaž 2220 eksemplari

VALLAMAJA:

Pargi tee 1, 86502 Uulu küla

tel 444 8890; 5335 8992

e-post: haademeeste@haademeeste.ee

Järgmise lehe materjalid peavad toimetusse jõudma hiljemalt eelneva kuu 28. kuupäevaks.

KOGUDUSTE TEATED

EELK Häädemeeste Püha Miikaeli kirikus:

9. oktoobril kell 12.00	XVIII pühapäev pärast nelipüha, lõikustänapüha
16. oktoobril kell 12.00	XIX pühapäev pärast nelipüha
23. oktoobril kell 12.00	XX pühapäev pärast nelipüha
30. oktoobril kell 12.00	XXI pühapäev pärast nelipüha, usupuhauspüha
2. novembril kell 12.00	Hingedepäev ehk usus lahkunute mälestuspäev
6. novembril kell 12.00	Kõigi pühakute päev (1. novembrilt)
13. novembril kell 12.00	XXIII pühapäev pärast nelipüha

EELK Tahkuranna Maarja kirikus (Võistes):

6. novembril kell 9.30	Kõigi pühakute päev
------------------------	---------------------

EELK Treimani Püha Matteuse kirikus:

16. oktoobril kell 14.00	XIX pühapäev pärast nelipüha
--------------------------	------------------------------

Lähem info: tel 5633 5750 (õpetaja Tauno Teder)

Jumalateenistused õigeusu kirikutes

Häädemeestel:

23. oktoobril kell 15	Õhtuteenistus
12. novembril kell 10	Liturgia
	Surnute mälestamise püha
27. novembril kell 15	Õhtuteenistus

Urissaares:

15. oktoobril kell 11	Liturgia
	Lõikustänapüha
13. novembril kell 15	Surnute mälestamise püha

Treimanis:

22. oktoobril kell 11	Liturgia
	Lõikustänapüha
20. novembril kell 15	Surnute mälestamise püha

Tahkurannas:

29. oktoobril kell 11	Lõikustänapüha
19. novembril kell 11	Liturgia
	Surnute mälestamise püha

TULE JUUKSURISSE!

Broneeri aeg ette: 5397 8597
Juuksur: Elme Eeskivi
Pargi tee 3, Uulu

Maaliring
Uulu KSK kunstitoas
teisipäeviti kell 18
Juhendaja Sirli Arumäe
Osalustasu 4.-

Eelnev oskus pole vajalik!
Oled rõõmuga oodatud!

TORUMETALL

+372 502 4116
torumetall@gmail.com
Jaagupi küla, Häädemeeste vald

Mobiilsed keevitustööd, sanitaartehnilised tööd

Õnnitleme noori peresid

EVA KONT 26.08.2022

Ema: Eliis Kont, isa: Mehis Kont

MATTIAS KUM 30.08.2022

Ema: Mari-Liis Põliste, isa: Oguzhan Kum

MIA-JOHANNA OTT 01.09.2022

Ema: Maris Filippov, isa: Ilmari Ott

MIRELL MÄNNE 09.09.2022

Ema: Nele Jürisson, isa: Martin Männe

KOIT SEPPMANN 20.09.2022

Ema: Kerli Seppmann, isa: Karlo Seppmann

RIINA LUIK
HALJASTUS

Riia 33, Võiste RIINA LUIK Haljastus

AVATUD IGA PÄEV
10 - 18

HEA VALLA ELANIK!

UULU ILUTUBA ON TAASAVATUD!

ILUTEENUSTE VALIKUST LEIAD:

- Kosmeetik
- Maniküür
- Pediküür
- Jumestus
- Massaaž

TULE NAUTIMA!

Broneeri aeg

5691 6940 Alliki iluteenused

NB! Oleme nüüd uues asukohas:
Uulus, vallamaja hoone lasteaiapoolses osas eraldi sissepääsuga

Mardi Metsatalu OÜ müüb 30 cm ja 50 cm pikkuseid lõhutud küttepuid.

Telefon.5347 0723

MÄLESTAME LAHKUNUID

EHA MEHINE

26.01.1942 – 25.08.2022 Metsapoole küla

REIN PATSICH

25.08.1953 – 02.09.2022 Reiu küla

VICTOR SMOLNIKOV

14.04.1937 – 12.09.2022 Reiu küla

MARE MIHKELSON

08.05.1947 – 13.09.2022 Võiste alevik

ELLINOR KAMBER

01.08.1925 – 17.09.2022 Rannametsa küla

SEMEN SAMUSEVICH

14.08.1933 – 22.09.2022 Reiu küla

MAIMU FALK

25.03.1941 – 24.09.2022 Sooküla

MARE SARAPIK

19.01.1950 – 26.09.2022 Häädemeeste alevik

KAIDO AAVA

17.04.1963 – 30.09.2022 Metsaküla

